

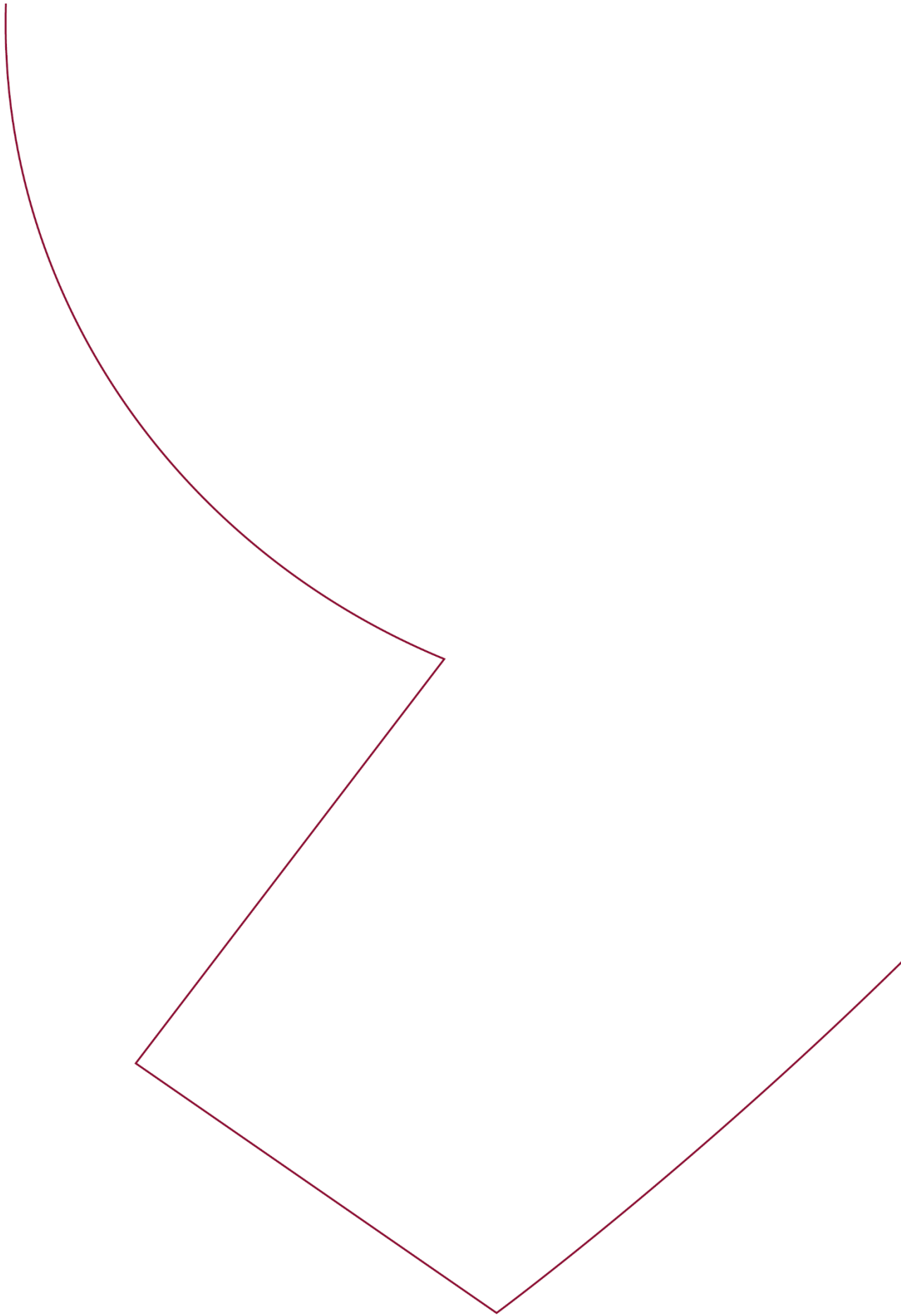
BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

Associate degree

Educatief Professionel Beroepsonderwijs
deeltijd

Aeres Hogeschool Wageningen

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobéon.nl
info@hobéon.com

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling zonder erkenning ITK

Associate degree
Educatief Professionel Beroepsonderwijs
deeltijd

Aeres Hogeschool Wageningen

ISAT: 80167

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

17 september 2025

Auditpanel

E. Moor
K. Slot
F. Janssen
M. Dijk
C. Pelders

Secretaris

G. Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	8
5.	EINDOORDEEL	30
6.	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE I	Scoretabel	32
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	33
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	40
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	41

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Aeres Hogeschool, Wageningen
Adres	Mansholtlaan 18, 6708 PA Wageningen
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Associate degree Educatief Professional Beroepsonderwijs
Website	Areshogeschool.nl
BRIN	30TX
Opleidingscode (ISAT)	80167
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Associate degree Educatief Professional Beroepsonderwijs
Onderdeel	Educatie
Graad en titel	Ad
Aantal studiepunten	120 EC
Sectorgerichte verdieping/studieroute	• Groene sector • Horeca, Bakkerij en Recreatie • <i>Bushcraft</i> • <i>Traineeship</i>
Locatie	Wageningen
(Wettelijke) beroepsvereisten	Ja
Variant	Deeltijd
Onderwijstaal	Nederlands
Werkt de opleiding met leeruitkomsten, en zo ja, in welke varianten van de opleiding?	Ja, deeltijd
Datum audit / opleidingsbeoordeling	26 mei 2025

2. SAMENVATTING

De Associate degree *Educatief Professioneel Beroepsonderwijs* (hierna: Ad EPB) is een praktijkgerichte, op zichzelf staande, tweejarige deeltijdopleiding die studenten voorbereidt op een rol in het beroepsonderwijs en aanverwante sectoren. Kenmerkend voor deze Ad-opleiding en haar studieroutes is de combinatie van pedagogisch-didactische vaardigheden en vakspecifieke expertise. De opleiding richt zich op de brede inzetbaarheid van haar afgestudeerden binnen, met name, het beroepsonderwijs. Studenten leren tijdens hun opleiding hoe zij kennis kunnen overdragen en ontwikkelen daarbij een brede blik op maatschappelijke en ecologische vraagstukken. Afgestudeerden van deze opleiding komen veelal terecht in het onderwijs.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding Ad EPB baseert de beoogde leerresultaten, die gelden voor de verschillende studieroutes, op het meest recente opleidingsprofiel uit 2024. Deze leerresultaten voldoen aan de vereisten wat betreft oriëntatie en inhoud. Bovendien sluiten ze aan bij de actuele eisen die het beroepenveld en vakgebied stellen aan afgestudeerden van de Ad EPB. De bekwaamheidseisen zijn in overeenstemming met de wettelijke kaders die landelijk gelden voor lerarenopleidingen. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het niveau van de Associate degree (NLQF niveau 5). Het onderzoekend vermogen van de Ad'er is beschreven in de documentatie en opgenomen in het curriculum van de opleiding. Er is daarnaast sprake van een nauwe samenwerking tussen de opleiding en het werkveld, op basis waarvan de leerresultaten voortdurend worden bijgesteld. Studenten zijn tevreden over de leerresultaten die de opleiding hanteert.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 1 als **voldoet**.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het auditpanel stelt vast dat de Ad EPB de beoogde leerresultaten op adequate wijze heeft uitgewerkt in leeruitkomsten. De opleiding is zodanig vormgegeven dat, zoals ook door studenten wordt bevestigd, de beroepspraktijk en de daarbij voorkomende beroepssituaties en -handelingen het uitgangspunt vormen voor het onderwijs. Er is sprake van een heldere en degelijke opzet van het curriculum, dat een omvangrijke component praktijkleren bevat. De wisselwerking met de praktijk is dan ook substantieel. Studenten zijn in staat om zich de benodigde beroepsvaardigheden eigen te maken. Daarmee biedt het curriculum studenten ruimschoots de gelegenheid om de beoogde leerresultaten te behalen, die aansluiten op ontwikkelingen in het werkveld. De opleiding besteedt aandacht aan variëteit in leeractiviteiten; activerende werkvormen nemen daarin een prominente plaats in. Het curriculum bevat bovendien een component onderzoek(svaardigheden). Het auditpanel moedigt de opleiding aan om deze onderzoekscomponent verder uit te werken. Het is positief dat de opleiding het curriculum regelmatig evalueert—onder meer op basis van studentevaluaties—en waar nodig aanpast. De opleiding zou haar internationale aspiraties verder kunnen verkennen en uitwerken.

De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student centred*). De opleiding stelt studenten in de gelegenheid om hun kennis en kunde te valideren. De opleiding zoekt actief naar de aansluiting bij de kwalificaties van de instromende groep studenten en stelt hen in staat om de beoogde leerresultaten te behalen. Studenten bevestigen dit beeld tijdens de audit.

De opleiding beschikt over een docententeam dat zowel kwantitatief als kwalitatief aan de maat is. Zowel studenten als het auditpanel zijn tevreden over de vakinhoudelijke kennis en vaardigheden van de docenten. De opleiding biedt hen voldoende gelegenheid om kennis en ervaring op te doen en uit te wisselen. De werkdruk is een aandachtspunt dat de komende jaren nadere aandacht verdient binnen de opleiding.

De opleiding hanteert een begeleidingssystematiek die past bij haar doelgroep: volwassen studenten met werkervaring, die voldoende zelfstandig zijn om aan te geven wanneer zij behoefte hebben aan begeleiding. De functionarissen die betrokken zijn bij de begeleiding van studenten functioneren adequaat.

De toelatingseisen zijn realistisch geformuleerd met het oog op de beoogde leerresultaten. Studenten kunnen rekenen op begeleiding die aansluit bij hun achtergrond en behoeften. De informatievoorziening is adequaat. De inrichting van de leeromgeving bevordert de toegankelijkheid en studeerbaarheid van het onderwijs, mede voor studenten met een functiebeperking.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 2 als **voldoet**.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding heeft een systeem van toetsen en beoordelen ingericht dat de validiteit, betrouwbaarheid en, voor studenten, de transparantie ervan waarborgt. Ook de variatie in toetsvormen heeft de opleiding op orde. Het afstudeerprogramma sluit aan op hetgeen van een Ad-afgestudeerde verwacht mag worden, ergo: het stelt de Ad'er in staat zijn kennis en kunde te laten zien. Het afstudeerprogramma zorgt er tevens voor dat de opleiding haar studenten op alle beoogde leerresultaten toetst. De toetsen leveren een eigen bijdrage aan het leerproces van studenten. Zowel de examencommissie als de toetscommissie kwijten zich op consciëntieuze wijze van hun (deels wettelijke) taken. De mate van inzichtelijkheid/navolgbaarheid van de becijfering van studentproducten is nog een punt van aandacht.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 3 als **voldoet**.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding Ad EPB levert over de volle breedte studenten af die beschikken over de vereiste competenties. Dat wordt niet alleen duidelijk uit het optreden van de studenten met wie het auditpanel tijdens de audit sprak, maar ook uit de door het auditpanel bestudeerde en beoordeelde 15 afstudeerproducten die het Ad-niveau representeren. Het werkveld, de alumni inclusief, zijn te spreken over het functioneren van de afgestudeerden in en de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk.

Op grond van het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 4 als **voldoet**.

Standaard 5. Voorzieningen

De opleiding beschikt over adequate huisvesting en voorzieningen die passend zijn voor een Ad EPB. Daarbij vallen niet alleen de kleinschaligheid op, maar ook het groene karakter van het gebouw en de omgeving waarin het is gelegen — geheel in lijn met de identiteit van een groene onderwijsinstelling en een groene opleiding als de Ad EPB. Studenten bevestigen dat de voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het curriculum. Vooral de kleinschaligheid van het gebouw wordt als een positief aspect ervaren.

Er zijn echter nog enkele aandachtspunten, met name rond de gebruiksvriendelijkheid van digitale systemen. De 'lessen buiten' binnen de Ad EPB-richting *Bushcraft* worden door studenten gewaardeerd.

Het auditpanel concludeert dat de huisvesting en voorzieningen van de opleiding voldoen aan wat noodzakelijk is voor het realiseren van de beoogde leerresultaten binnen de kaders van de geboden onderwijsleeromgeving.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 5 als **voldoet**.

Standaard 6. Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg van de opleiding voldoet zonder meer aan de basiskwaliteit. Het systeem van evaluaties dat zij heeft ingericht functioneert, waardoor zij bij alle betrokken partijen stelselmatig kwalitatieve informatie ophaalt over alle aspecten van het curriculum en de opleidingsorganisatie. De uitkomsten van de evaluaties leiden aantoonbaar tot analyse ervan en tot passende verbetermaatregelen. Het kwaliteitszorgsysteem wordt door alle betrokkenen breed gedragen. De invulling van de vacature binnen de opleidingscommissie heeft de aandacht van de opleiding. Het auditpanel is positief over de betrokkenheid van alumni bij kwaliteitszorg omdat zij een belangrijk bron van informatie vormen voor de opleiding.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 6 als **voldoet**.

Eindoordeel:

Het auditpanel heeft de Ad EPB-opleiding en haar studieroutes: Groene sector, Horeca, Bakkerij en Recreatie, *Bushcraft* en *Traineeship*, beoordeeld als een programma dat over de volle breedte een stevig en consistent Ad-niveau weet te realiseren. Uit de bestudeerde documentatie en de gevoerde auditgesprekken, met name met studenten, komt duidelijk naar voren dat de opleiding een curriculum hanteert waarmee studenten de noodzakelijke kennis en vaardigheden verwerven om na twee jaar studie in de beroepspraktijk aan de slag te kunnen. De kleinschaligheid van de Ad EPB draagt bij aan een persoonlijke benadering; docenten en studenten kennen elkaar goed, wat resulteert in een vertrouwensrelatie. Als geheel, en mede gelet op de eindresultaten van afgestudeerden, is het auditpanel van oordeel dat de deeltijdvariant van de Ad EPB-opleiding van Aeres Hogeschool Wageningen zonder meer accreditatiewaardig is. Het eindoordeel luidt dan ook, conform de beslisregels van de NVAO: *voldoende*.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de Associate degree Educatief Professionaal Beroepsonderwijs en haar studieroutes: Groene sector, Horeca, Bakkerij en Recreatie, *Bushcraft* en *Traineeship*, van Aeres Hogeschool Wageningen in de deeltijdvariant te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter en secretaris op 8 september 2025.

3. INLEIDING

Aeres Hogeschool Wageningen (AHW) is ontstaan in de periode 2004 en 2009 na de fusie van verschillende onderwijsinstellingen, waaronder de Christelijke Agrarische Hogeschool en Stoas Hogeschool. Deze instellingen, met ieder een eigen historie, zijn sterk verankerd in de regio met als onderscheidend kenmerk het groene domein waarbinnen zij opleidingen aanbieden. Aeres richt zich op de kennisgebieden agro, voeding, leefomgeving en groen onderwijs.

Voor Aeres geldt dat zij zich vooral richt op het agrarisch- en educatief hoger onderwijs met als focus: leren en ontwikkelen. AHW leidt onder andere toekomstige bevoegde docenten op voor drie beroepsgerichte profielen in het vmbo en verwante mbo-richtingen met de bachelor Docent en Kennismanager Groene Sector, de bachelor Docent en Kennismanager Horeca, Bakkerij en Recreatie en de bachelor Docent en Kennismanager Dienstverlening en Producten. Zij biedt onderwijs aan op niveau 5, het associate degree-niveau op het gebied van bloemsierkunst, Educatief Professionaal Beroepsonderwijs (deze rapportage, op niveau 7 met de master Leren en Innoveren en op niveau 8 met een Professional Doctorate traject.

De Ad EPB bestaat sinds 1 september 2022 in de huidige deeltijdvariant. Naast Aeres Hogeschool Wageningen bieden ook Hogeschool Windesheim, Hogeschool Rotterdam en de Hogeschool van Amsterdam deze opleiding aan. De Wageningse opleiding komt voort uit een zg. 'planningsneutrale conversie' van de associate degree opleidingen Consumptieve Techniek I en II en Onderwijsondersteuner Groene Sector waarbij twee opleidingen met een, toenmalige, eigen CROHO-registratie¹ zijn omgezet in één opleiding met een nieuwe, tegenwoordig, RIO-registratie².

Ad-afgestudeerden van deze opleiding zijn werkzaam binnen het onderwijs als ondersteuner, trainer, opleider of ontwikkelaar van educatieve programma's bij particuliere opleidingsinstituten en binnen bedrijfsopleidingen. Daarnaast kwalificeert de opleiding voor functies binnen de buitenschoolse opvang.

De opleiding biedt ruimte voor sectorgerichte verdieping binnen de Groene Sector (GS), Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR), en Bushcraft. Deze laatste richt zich op educatief professionals die gespecialiseerd zijn in natuurdidactiek en natuureducatie.

In 2023-2024 is daarnaast, in de aanloop naar de voortgaande flexibilisering van het onderwijs binnen AHW, een pilot *Traineeship* gestart met een afzonderlijke groep studenten met werkplekken in het vmbo, die de opleiding volgen als onderdeel van een project om onderwijsassistenten pedagogisch- en didactisch te scholen. Deze pilot biedt AHW een extra mogelijkheid om te experimenteren met het opleiden van een zelfstandige groep educatieve professionals en vormt de vierde studieroute binnen de Ad EPB.

Ten tijde van de audit bevond de opleiding zich, zoals zij zelf in de documentatie aangeeft, in een transitie. Met name door de eerder genoemde planningsneutrale conversie komt de opleiding verder af te staan van de bachelorstructuur, hetgeen haar Ad-karakter ten goed komt. Dit biedt de opleiding de mogelijkheid om een steeds stevigere positie in te nemen binnen het landelijke netwerk van educatieve associate degrees. In dit netwerk herijken de landelijke opleidingen op het terrein van Ad EPB hun leerresultaten in afstemming met het werkveld.

De Ad EPB is een breed opgezette opleiding voor educatief professionals en wordt in Nederland, naast Aeres Hogeschool Wageningen, aangeboden door onder andere de Hogeschool van

¹ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs.

² Register Instellingen en Opleidingen.

Amsterdam, Hogeschool Rotterdam, Windesheim, Inholland en NHL Stenden. Het beroepsprofiel voor de opleiding was ten tijde van de audit nog in ontwikkeling. Daarnaast wordt er gewerkt aan landelijke afspraken over doorstroommogelijkheden vanuit de Ad EPB naar lerarenopleidingen. Momenteel kunnen studenten vanuit de Ad EPB doorstromen naar een lerarenopleiding. Afhankelijk van de keuze voor een voltijd- of deeltijdvariant betreft dit een vervolgprogramma van 2 tot 2,5 jaar.

Verbetermaatregelen opleiding na de laatste accreditatieaudit.

In een brief van de NVAO aan het bevoegd gezag van Aeres Hogeschool Wageningen van 13 april 2021, gaat zij in op de door de opleiding gevraagde 'planningsneutrale conversie' en daarmee op de samenvoeging van de twee opleidingen 'Hbo-ad Onderwijsondersteuner Consumptieve Techniek I en II', CROHO-registratie (80052) en de 'Hbo-ad Onderwijsondersteuner Groene Sector', CROHO-registratie (80064) tot één nieuwe opleiding: de hier beoordeelde Ad EPB. De hieronder opgesomde verbetermaatregelen zijn afkomstig uit de accreditatierapportage van beide hiervoor genoemde Ad-opleidingen (oktober 2017). Hierbij plaatst het huidige, 2025 auditpanel, de volgende opmerking. De vorige audit in 2017 betrof een gecombineerde audit van bachelor- én Ad-opleidingen. In de rapportage zijn twee aanbevelingen (hier gecursiveerd) opgenomen specifiek gericht op de Ad's.

- *Het panel raadt de Ad-opleidingen aan, passend bij de landelijke ontwikkeling, de eigenstandigheid van de Ad-opleidingsprofielen duidelijker neer te zetten. Zelfstandige documentatie over de Ad's is daaraan ondersteunend, waarbij opgemerkt dat het panel waardering heeft voor de wijze waarop de opleidingen (bachelors en Ad's) vanuit hetzelfde bouwwerk van beroepssituaties werken.*

De opleiding Ad EPB maakt gebruik van een landelijk vastgesteld opleidingsprofiel uit 2024, de bekwaamheidseisen zoals die geldt voor leraren en hanteert de invulling van onderzoek zoals dat landelijk is beschreven voor Ad-opleidingen. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de Ad EPB de eigenstandigheid van haar opleiding met een duidelijke ecologische signatuur heeft vormgegeven.

- *Het panel vindt het raadzaam om de beoordelingscriteria voor het Ad-assessment (interview) concreter toe te spitsen op het (beroeps)profiel van de betreffende Ad.*

Uit de beoordelingsformulieren van het hele afstudeertraject blijkt dat de beoordelingscriteria gerelateerd zijn aan de opleidingsinhoud en daarmee aan het profiel. Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding op dit punt een belangrijke 'slag' heeft gemaakt.

Daarnaast zijn er aanbevelingen in de '2017' rapportage opgenomen voor de bacheloropleiding waarvan er, zo geeft het toenmalige auditpanel in haar rapport aan (pag. 67), een deel eveneens van toepassing zijn voor de Ad-programma. Het is voor het huidige auditpanel, 2025, lastig vast te stellen welke aanbevelingen voor de bacheloropleidingen óók voor de Ad's gelden, behalve beide bovenstaande Ad-specifieke aanbevelingen. Een aantal aanbevelingen uit die rapportage die mogelijk óók op de Ad-opleidingen betrekking hadden, neemt het auditpanel hierna (hier gecursiveerd) toch over omdat zij goed laten zien welke maatregelen de Ad-opleidingen sedertdien hebben genomen.

- *Het panel raadt de opleidingen aan de professionaliseringsagenda sterker te verbinden met de strategische ontwikkelambities van de instelling en de opleidingen. Daarbij ondersteunt het panel het voornemen van het opleidingsmanagement voor een meer onderwijs- en vakinhoudelijke oriëntatie in de professionaliseringsactiviteiten.*

De opleiding biedt haar docenten gelegenheid om zich te scholen op hun vakgebied zowel wat (vak)didactische component betreft als wat de vakinhoudelijke component betreft. Daarbij speelt zeker ook de relatie met het onderwijsveld een belangrijke rol waar ook docenten kennis en kunde ophalen hetgeen de samenwerking tussen opleiding en werkveld verder versterkt.

Het auditpanel is positief over de wijze waarop de opleiding dit aandachtspunt heeft vormgegeven. Ook docenten gaven tijdens de audit aan dat dit punt de afgelopen jaren de nodige aandacht heeft gekregen.

- *Ten behoeve van de bevordering van de kwaliteit van het werkplek, geeft het panel de opleidingen mee de opleidingsverantwoordelijkheid voor deze buitenschoolse component te versterken door – zeker bij de start van de opleiding – de begeleidingscomponent te intensiveren.*

De opleiding begeleidt haar studenten vanaf de start op intensieve wijze. Ook op de werkplek is de begeleiding verder geïntensiveerd, onder meer door de inzet van begeleiders vanuit de beroepspraktijk en het versterken van de relatie tussen de opleiding en de praktijk waarvoor wordt opgeleid. Zowel het auditpanel als de studenten spreken hun tevredenheid uit over de geboden begeleiding, zowel binnen de opleiding als op de werkplek.

- *Het panel raadt de opleidingen aan het integrale karakter van het kwaliteitssysteem door te trekken in de uitvoering en daarmee ook tot een integraler en meer gezamenlijk gedragen beeld te komen van de prioritering van verbeteractiviteiten. Daarbij zou het panel graag zien dat de opleidingen actiever handelen naar de eigen streefwaarden uit het kwaliteitsbeleid.*

De opleiding heeft haar kwaliteitsbeleid de afgelopen jaren verder uitgewerkt en betreft daarbij de relevante stakeholders waaronder docenten, studenten, alumni en werkveld. Zij voelen zich verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opleiding. Door het kleine opleidingsteam zijn de contacten tussen docenten onderling intensief evenals de contacten tussen docenten en studenten hetgeen de kwaliteitszorg verder versterkt. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de opleiding het kwaliteitszorgsysteem heeft ingericht en de wijze waarop het thans functioneert.

- *De examencommissie kan actiever, scherper en met meer afstand toezien op de kwaliteit van toetsing en de realisatie van de eindkwalificaties door studenten.*

Uit de door het auditpanel, 2025, bestudeerde documentatie op het gebied van toetsing, examinering, examen- en toetscommissie blijkt zonder meer dat de examencommissie haar wettelijke taken actief en proactief vervult. Het auditpanel is tevreden over de examencommissie en over de wijze waarop zij haar taken uitvoert.

- *Het panel raadt de opleidingen aan de transparantie van de beoordelingen te versterken en de mate van interbeoordelaarsbetrouwbaarheid van de beoordelingen te vergroten. Daarbij geeft het panel de opleidingen in overweging mee om het beoordelingssysteem te vereenvoudigen, waarmee ook een reductie van het aantal beoordelingsformulieren gerealiseerd kan worden.*

De opleiding heeft de afgelopen jaren gewerkt aan de kwaliteit van de beoordelingen. Die is, zo stelt het auditpanel vast, verbeterd. Dat wil zeggen: de inhoudelijke beoordelingen zijn inzichtelijker geworden en bevatten voor studenten belangrijke informatie. De becijfering kan nog duidelijker. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de opleiding haar studenten beoordeelt.

Deze audit

Een auditpanel, bestaande uit zeven personen, beoordeelde in drie dagen tijd vier opleidingen. Tijdens de eerste twee auditdagen werd per dagdeel één opleiding behandeld. Op de derde auditdag volgde het gesprek met de opleidingsoverkoepelende examencommissie. Na iedere auditdag gaf de voorzitter van het auditpanel een beknopte terugkoppeling; op de laatste auditdag, na het gesprek met de examencommissie, gevolgd door een uitgebreide terugkoppeling. Voor een nadere indeling per auditdag verwijst het auditpanel naar het dagprogramma verderop in deze rapportage. Deze rapportage heeft betrekking op één van de vier beoordeelde opleidingen, namelijk de Ad EPB. Op basis van de driedaagse audit zijn daarnaast nog drie andere rapportages opgesteld.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling.

Bevindingen

Opleidingsprofiel

De afgelopen jaren is op landelijk niveau gewerkt aan een gezamenlijk beroepsprofiel voor deze Ad en de Ad Didactisch Educatief Professional: het Landelijk opleidingsprofiel Associate degree-opleiding Educatief Professional Beroepsonderwijs. Dit profiel is door het auditpanel, hoewel nog niet definitief landelijk vastgesteld, bestudeerd en hier verder in haar beschrijving, weging en oordeelsvorming meegenomen. De Ad EPB kiest er vooralsnog voor om het landelijk profiel 'in wording' te combineren met een eigen visiedocument. Hierin beschrijft zij haar uitgangspunten, de beoogde leeruitkomsten, het profiel van de studenten en de functies waartoe de opleiding haar studenten opleidt.

De opleiding Ad EPB leidt studenten op tot het niveau van Associate degree, niveau 5 in onderwijstermen tot een, zoals zij het zelf uitdrukt, 'groene veranderaar'. Dit zit in het DNA van de opleiding, zo stelt het auditpanel vast. Het betreft hier een geheel eigenstandige opleiding met een nieuwe eigen set beoogde leerresultaten op Ad-niveau. De opleiding volgt daarbij de generieke leerresultaten van een Ad'er. Van belang is hier te vermelden dat de Ad EPB ingebed is binnen de educatieve faculteit van AHW.

De Ad EPB beschrijft de kwalificaties waar afgestudeerden na twee jaar nominale studieduur over dienen te beschikken in een overzicht, gebaseerd op de bekwaamheidseisen die gelden voor het educatieve domein. Deze zijn omgezet naar het beroepsprofiel, de inhouden, contexten en het niveau van de Ad Educatief Professional Beroepsonderwijs. De opleiding heeft deze bekwaamheidseisen in een aparte, door het auditpanel bestudeerde notitie 'Bekwaamheidseisen Ad EPB' beschreven. Terzijde meldt het auditpanel dat de beoogde leerresultaten uit het nieuw landelijk profiel (2024) gelden voor de vier studieroutes die de AHW binnen de opleiding Ad EPB aanbiedt. Hierna volgt een korte toelichting op het bovenstaande.

- In het recent verschenen Landelijk opleidingsprofiel Associate degree-opleiding Educatief Professional Beroepsonderwijs (aug. 2024) zijn onder andere de beoogde leerresultaten beschreven en de kennisgebieden. Tot deze leerresultaten behoren: Methodisch handelen, Samenwerken, Communiceren, Probleemoplossend vermogen en Lerend vermogen.
- De opleiding volgt bij de uitvoering van haar onderwijs de beschrijving van niveau 5 zoals vastgesteld door de Vereniging van Hogescholen (2022) en dat is opgesteld door vertegenwoordigers van Ad-opleidingen in Nederland. In de beschrijving is verder aandacht voor een verantwoording van het beschreven Ad-niveau op basis van de Dublin Descriptoren en de Short Cycle, het European Qualifications Framework & NLQF. Het Ad-niveau van de Ad EPB is daarmee onderbouwd en geborgd.

- De plaats van de onderzoekende houding in de leerresultaten van de Ad-opleidingen is beschreven in een aparte handreiking die het auditpanel bestudeerde. Daarin is sprake van de kaders van de onderzoekende houding op niveau 5, de leerresultaten en onderzoekende houding, het competentieniveau van praktijkvraagstukken en de vertaling van de onderzoekende houding in het curriculum. Tenslotte, zo stelt het auditpanel vast is er aandacht voor de didactische benadering om een onderzoekende houding te stimuleren bij Ad-studenten.
- De wettelijke bekwaamheidseisen zijn beschreven op de terreinen: vakinhoudelijk bekwaam, pedagogisch bekwaam, ecologisch bekwaam, beroepsdomein bekwaam en vakdidactisch bekwaam. Voor de bekwaamheidseisen zijn door de opleiding één of meerder indicatoren geformuleerd die, zo stelt het auditpanel vast, goed geoperationaliseerd zijn. Bijvoorbeeld 'Je leert lerenden inzien wat de relevantie is van de leerstof voor de beroepspraktijk en samenhang van de leerstof met de beroepspraktijk', 'Je past de uitgangspunten en didactiek van Leren voor Duurzame Ontwikkeling toe in jouw werk', 'Je gebruikt principes en wetmatigheden van sociale en ecologische systemen'.
- Wat betreft de kennisgebieden geldt dat studenten tijdens de opleiding leren om theorieën en methoden toe te passen, waarbij er altijd sprake is van een verbinding naar de actuele beroepspraktijk. Kenmerkend aan een Associate degree is dat de aangeleerde theorieën en methodes niet op zichzelf staan, maar studenten deze dienen toe te passen op een vraagstuk, een punt dat expliciet is opgenomen in het nieuw landelijk opleidingsprofiel.

Kenmerkend voor de Wageningse Ad EPB opleiding is de 'ecologische bekwaamheid' van studenten. Zoals de opleiding het uitdrukt: '... hun vermogen om zich bewust van sociale en ecologische processen te handelen'. Verder is er sprake van 'Beroepsdomeinbekwaamheid'. Dit betreft de vaardigheid van de student 'om zich bewust en deskundig te verhouden tot en te bewegen in het werkveld'. Deze bekwaamheden komen terug in de onderwijsvisie van AHW en zijn beschreven in de 'Onderwijsvisie Aeres Hogeschool'. In die visie draait het om natuurlijk geïnspireerd onderwijs, waarin studenten contextueel, gezamenlijk, onderzoekend studeren, eigenaarschap ontwikkelen en werken aan hun professionele identiteit. Dit laatste aspect kwam duidelijk naar voren tijdens het auditgesprek met studenten.

Rol werkveld bij Ad EPB

De Ad EPB beschikt over goede contacten met het (onderwijs)werkveld waarin veel van haar afgestudeerden terechtkomen. Daarnaast maakt zij deel uit van de educatieve faculteit van Aeres Hogeschool Wageningen, wat haar in de gelegenheid stelt gebruik te maken van reeds langer bestaande overlegstructuren met scholen en andere werkveldpartners. Overleg met onder meer werkplekbegeleiders en schoolleiders vormt een belangrijke basis voor de verdere ontwikkeling van het curriculum.

Binnen de studieroute *Bushcraft* vindt afstemming plaats met buitenschoolse opvanglocaties en organisaties voor outdoor- en natuureducatie. De opleiding betreft ervaringen en inzichten van de afgelopen jaren actief bij haar doorontwikkeling, zoals beschreven in het door het auditpanel bestudeerde 'Projectplan Onderwijsontwerp Nieuw Curriculum'.

Het auditpanel constateert dat binnen het EPB-team sprake is van een beweging richting een onderwijsstructuur waarin de Ad-student en de beroepspraktijk het vertrekpunt vormen. Het ontwikkelteam van de Ad EPB, dat onder andere bestaat uit docenten, is verantwoordelijk voor het actueel houden van de leerresultaten en betreft daarbij actief experts uit het werkveld.

Studenten over de Ad EPB

Studenten zijn tevreden over de door de opleiding gehanteerde de beoogde leerresultaten en waarderen deze met een ruime 4 op een vijfpuntsschaal. Ook zijn zij tevreden over het niveau van de opleiding, de aansluiting op de beroepspraktijk en op de actuele ontwikkelingen in het werkveld. Er is sprake binnen de opleiding van een Ad-specifieke aanpak met een sterke focus op de beroepspraktijk, zo is het auditpanel gebleken tijdens een informatief gesprek tijdens de audit waarbij de studenten voorbeelden gaven van het specifiek Ad-niveau van de opleiding en haar relatie met het werkveld.

Weging en Oordeel

De opleiding Ad EPB baseert de beoogde leerresultaten, die gelden voor de verschillende studieroutes, op het meest recente opleidingsprofiel uit 2024. Deze leerresultaten voldoen aan de vereisten wat betreft oriëntatie en inhoud. Bovendien sluiten ze aan bij de actuele eisen die het beroepenveld en vakgebied stellen aan afgestudeerden van de Ad EPB. De bekwaamheidseisen zijn in overeenstemming met de wettelijke kaders die landelijk gelden voor lerarenopleidingen. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het niveau van de Associate degree (NLQF niveau 5). Het onderzoekend vermogen van de Ad'er is beschreven in de documentatie en opgenomen in het curriculum van de opleiding. Er is daarnaast sprake van een nauwe samenwerking tussen de opleiding en het werkveld, op basis waarvan de leerresultaten voortdurend worden bijgesteld. Studenten zijn tevreden over de leerresultaten die de opleiding hanteert.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 1 als **voldoet**.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De omvang van het personeelsbestand is toereikend. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Het personeelsbeleid draagt ertoe bij dat docenten in staat zijn in die taal te doceren..

Bevindingen

Onderwijsvisie, een korte schets

De onderwijsvisie van AHW richt zich op het leren in relatie tot de beroepspraktijk, het leren op onderzoekende wijze, zelfverantwoordelijk leren en 'in dialoog' waarbij leren veelal plaatsvindt in interactie met anderen/de omgeving. Verschillende standpunten en contexten zorgen voor verbreding van het individueel perspectief, nieuwsgierigheid en het stimuleren 'open denken'. Het auditpanel heeft daarnaast het 'Visiedocument' bestudeerd van deze opleiding waarbij het team dat de Ad EPB verzorgt zich positioneert voor de periode 2024-2030. Daarin besteedt zij aandacht aan het breed perspectief van het onderwijs, richt zij haar focus op ecologische en sociale systemen, op haar praktische impact op het werkveld en beschrijft zij haar ambities en toekomstverwachtingen. Er is aandacht voor flexibilisering, een stabiele instroom, de verstevigde positie van Ad EPB in de onderwijsorganisatie, de aansluiting op het landelijke profiel en een toekomstscenario voor de *Bushcraft*. Wat betreft deze laatste studieroute merkt de opleiding op dat zij een verdere ontwikkeling tot een aparte Ad-opleiding 'niet op voorhand uitsluit'.

Vier studieroutes

Aeres biedt de Ad EPB aan in vier studieroutes:

- Ad EPB Groene Sector (GS).
- Ad EPB Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR).
- Ad EPB *Bushcraft*³ (uniek in Nederland gericht op het leren in en van de natuur).
- Ad EPB *Traineeship* (een pilot voor onderwijsondersteuners die binnen het VMBO werkzaam zijn. Twaalf studenten startten in 2023 met dit traject. Ten tijde van de audit bevonden zij zich in het afsluitende tweede studiejaar. Ten tijde van de audit waren nog geen afstudeerproducten beschikbaar van studenten die deze studieroute volgden.

Opbouw van de opleiding

Kenmerkend voor het onderwijs binnen de Ad EPB is haar relatie met de beroepspraktijk. Een aanzienlijk deel van het curriculum krijgt dan ook vorm in de beroepspraktijk. Sommige studenten werken bijvoorbeeld vier dagen bij Staatsbosbeheer, anderen zijn in dienst bij een buitenschoolse opvang, weer anderen zijn verbonden aan een universiteit en zoeken binnen of buiten die context naar opdrachten. Een belangrijke werkplek is de natuur, daar werken studenten gemiddeld minimaal één dag per week. Studenten leren vanaf de start van hun opleiding binnen een beroepscontext. Uit het gesprek dat het auditpanel met studenten voerde, bleek het belang hiervan voor hen. Zij leren van en voor het werkveld. De opleiding kiest er dan ook voor om haar

³ Officiële benaming: Ad Educatief professional beroepsonderwijs Groene Sector *Buschcraft*.

tweejarige opleiding vorm te geven rondom beroepssituaties (werkplekleren¹ en, wat zij noemt, 'flankerend onderwijs' en loopbaanontwikkeling (onder de noemer van studieloopbaanbegeleiding). Bestudering door het auditpanel van het curriculum laat zien dat dit inzichtelijk is vormgegeven met een omvang van 120 EC en bestaat uit acht beroepssituaties van elk 13 EC. Verder is er sprake van twee opleidingsfasen: de eerstejaarsfase en een afsluitende Ad-fase. Studenten sluiten beide fasen af met een fase-assessment waarbij de opleiding haar studenten beoordeelt op hun kennis en kunde. Gedurende de opleiding neemt de complexiteit van de inhoud en praktijkvaardigheden toe, net als de mate van zelfstandigheid en regie van de student. In het licht van de professionele oriëntatie van het curriculum onderhouden alle docenten contacten met het werkveld.

De opleiding onderhoudt nauwe contacten met lectoraten. Tijdens de rondleiding heeft het auditpanel kennisgemaakt met een van deze lectoraten en met het onderzoek dat daarbinnen plaatsvindt. Studenten kunnen deelnemen aan lectoraten en zich verbinden aan een onderzoeksthema. Dit geeft het onderwerp voor hen meer 'handen en voeten' en helpt hen om het beter te plaatsen binnen een beroepscontext.

De inrichting van de leeromgeving sluit goed aan op de onderwijsvisie van Aeres — in het bijzonder op het leren in relatie tot de beroepspraktijk en het onderzoekend leren. Het auditpanel is van mening dat de onderzoekscomponent in voldoende mate is verbonden met de inhoud van de opleiding.

Studieroutes

Aeres biedt de Ad EPB-opleiding aan in deeltijd. Studenten hebben één lesdag per week, voor het overige werken/studeren zij op hun werkplek. Voor de Ad-opleidingen van Aeres geldt verder dat studenten een vaste studieroute volgen. Hierna volgen in schemavorm de curricula van de studieroutes: GS, HBR, *Bushcraft* en de pilot *Traineeship*.

Studenten GS en HBR

De opbouw van het curriculum voor de studieroute lerarenopleidingen: Docent en kennismanager Groene Sector (GS) en Docent en kennismanager Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR) ziet er als volgt uit.

Eerstejaarsfase (60 EC)	Ad-fase (60 EC)
PBVA: Basisvakken en schakelen (13 EC)	HSWL: Samenwerken en leren in organisaties (13 EC)
PDBV: Deskundigheidsontwikkeling in beroepsgericht vak (13 EC)	HADB: Toepassen van activerende didactiek in beroepsgericht vak (13 EC)
PVPL: Verzorgen praktische leersituatie in beroepsgericht vak (13 EC)	HPVK: Professionalisering in beroepsgericht vak (13 EC)
PRHB: Responsief handelen in het beroepsdomein (13 EC)	HBLL: Begeleiding van leerlingen en studenten (13 EC)
Loopbaanontwikkeling [LBO] (2 EC) Propedeuse/Eerstejaars fase	Loopbaanontwikkeling [LBO] (4 EC) Ad-fase
Brede professionele ontwikkeling [BPO] (4 EC) propedeuse/ Eerstejaarsfase	
Eerstejaars assessment (2 EC)	Ad Assessment (4 EC)

Studenten Bushcraft

De studenten *Bushcraft* volgen als groep een vaste route die is gebaseerd op vergelijkbare beroepssituaties met een eigen kleuring op basis van *Bushcraft*-specifieke inhoud, contexten en doelgroepen. De opbouw van hun opleiding ziet er schematisch als volgt uit.

Eerstejaarsfase (60 EC)	Ad-fase (60 EC)
EBVA-BC: Basisvakken en schakelen Bushcraft (13 EC)	HSWL-BC: Samen werken en leren in Bushcraft organisatie (13 EC)
EDBV-BC Deskundigheidsontwikkeling in BC (13 EC)	HADB-BC: Toepassen van activerende didactiek in Bushcraft (13 EC)
EVPL-BC: Verzorgen praktische leersituatie in Bushcraft (13 EC)	HPVK: Professionalisering in Bushcraft (13 EC)
EBLL-BC: Begeleiden en Coachen in Bushcraft (13 EC)	AdPBC: Profileren in Bushcraft (13 EC)
ELBO: Loopbaanontwikkeling [LBO] (2 EC) Eerstejaarsfase	AdLBO: Loopbaanontwikkeling [LBO] (4 EC) Ad fase
EBPO: Brede professionele ontwikkeling [BPO] (4 EC) Eerstejaarsfase	
Eerstejaarsfase assesment (2 EC)	Ad Assessment (4 EC)

Studenten Pilot Traineeship

In de pilot is voor een opbouw gekozen, waarin studenten in elke periode zowel aan een onderwijsdossier als aan een projectdossier werken. In deze dossiers zijn de inhouden van de beroepssituaties verwerkt. Hierna volgt schematisch het curriculum voor deze pilot. Het auditpanel merkt hier op dat de Ad EPB voor de pilot *Traineeship* een overzicht van het examenprogramma heeft opgesteld ('Opzet examenprogramma Ad EPB Traineeship') waarin is terug te vinden hoe beroepssituaties in het curriculum terugkomen.

Eerstejaarsfase (60 EC)	Ad-fase (60 EC)
Projectdossier (28 EC) Basis en beroepsdomein • EBVA (Basisvaardigheden) • ERHB (Beroepsdomein en Sector) • EDBV (Deskundigheid vak)	Projectdossier (28 EC) Samenwerking en profilering • HSWL (Samenwerken) • AdPTR (Analyse, observatie en functioneren binnen profielgebied)
Onderwijsdossier 1 (28 EC) Praktische lesvoorbereiding en – uitvoering, Activerende didactiek • EVPL (Voorbereiden en uitvoeren praktijklessen) • HADB (Activerende didactiek)	Onderwijsdossier 2 (28 EC) Begeleiden leerlingen en leergroepen
Eerstejaarsfase-assesment (4 EC) • Loopbaanontwikkeling • Brede professionele ontwikkeling	Ad-fase assesment • Loopbaanontwikkeling • Brede professionele ontwikkeling

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding een curriculum aanbiedt dat studenten binnen de studieroutes in staat stelt om de beoogde leerresultaten te behalen. Studenten bevestigen dit tijdens de audit: zij zijn tevreden over de inhoud van het curriculum en de relevantie ervan voor het werkveld. De door de opleiding voorgeschreven literatuur ondersteunt hen daarbij. Ook geven studenten aan dat zij voldoende keuzemogelijkheden hebben binnen de opleiding, waarmee volgens het auditpanel de studentgecentreerdheid van de opleiding is geborgd.

De studieroutes bieden studenten ruim voldoende gelegenheid om zich te bekwamen in de richting van hun voorkeur, waarbij de beoogde leerresultaten die voor de vier studieroutes gelden het door de student te behalen afstudeerdoel vormen.

Leeruitkomsten

De opleiding Ad EPB werkt met leeruitkomsten die zijn afgeleid van de beoogde leerresultaten uit standaard 1. Voor iedere studieroute zijn de leeruitkomsten geformuleerd in de bijbehorende curriculumoverzichten. Het auditpanel heeft deze leeruitkomsten per studieroute bestudeerd

voor het actuele studiejaar en stelt vast dat goed inzichtelijk is over welke kennis en vaardigheden een student beschikt wanneer deze de leeruitkomsten beheerst. Ter illustratie volgen hieronder enkele voorbeelden van leeruitkomsten, afkomstig uit de door het auditpanel bestudeerde curriculumoverzichten.

- De student beschikt over voldoende basiskennis in algemene HBO vaardigheden en basis beroepsgerichte vak om aan te kunnen sluiten bij de opvolgende studieonderdelen.
- De student kan sturing geven aan zijn (studie)loopbaan, op basis van reflectie op zijn kwaliteiten en motieven in relatie tot de beroepscontext en de ontwikkelingen hierin.
- De student kan planmatig werken aan de eigen professionele ontwikkeling door kritisch te kijken naar het eigen handelen vanuit een onderzoekende, resultaat- en ontwikkelingsgerichte houding en dit te vertalen naar ontwikkelingsgerichte acties.
- De student voert de primaire processen uit binnen de *Bushcraft*sector verzamelt hierbij vakinhoudelijke informatie en legt informatie vast die noodzakelijk is om betekenisvolle inhoud te geven aan educatie.

Beroepssituaties: werkplekleren en flankerend onderwijs

Het onderwijsmodel dat Ad EPB hanteert, is opgebouwd uit bouwstenen die zijn afgeleid van het beroep van instructeur/onderwijsondersteuner, vertaald naar onderwijsseenheden: de beroepssituaties. Een beroepssituatie is een onderwijsmodule en bestaat uit onderwijs, toetsing en begeleiding, gekoppeld aan een kenmerkende situatie uit de beroepspraktijk.

De opleiding heeft beroepssituaties beschreven in de door het auditpanel bestudeerde curriculumoverzichten. Het auditpanel stelt daarbij na bestudering ervan het volgende vast:

- er is aandacht voor de kenmerken van een beroepssituatie,
- de leeruitkomsten voor een onderwijsseenheid zijn duidelijk beschreven,
- de toetsing, de koppeling aan de bekwaamheidseisen en de onderdelen van de kennisbasis zijn uitgebreid beschreven voor de studieroutes.

Het is positief dat in de curricula een toenemende mate van complexiteit zichtbaar is, afhankelijk van de manier waarop de student functioneert in de praktijk (context) en de mate van supervisie die hij daarbij ontvangt (zelfstandigheid). De verschillende ontwikkelingsniveaus zijn duidelijk te onderscheiden: de opleiding brengt studenten eerst kennis en vaardigheden bij, waarna zij deze oefenen binnen kaders die het toepassen ervan bevorderen. Vervolgens laten studenten via casuïstiek zien dat zij in staat zijn te redeneren en opgedane kennis en vaardigheden effectief toe te passen in de beroepspraktijk.

De samenhang tussen de beroepsrol, de bijbehorende competenties en leeruitkomsten, de curriculumonderdelen en thema's waarin deze terugkomen, en de wijze van toetsing is beschreven in de documentatie die door het auditpanel is bestudeerd. Uit deze documentatie en de daarin opgenomen concrete voorbeelden blijkt, aldus het auditpanel, een dekkende vertaling van de beoogde leerresultaten en leeruitkomsten naar de inhoud van het curriculum.

Het auditpanel merkt hierbij expliciet op dat de Ad EPB werkt op basis van de wettelijke bekwaamheidseisen die gelden voor lerarenopleidingen (vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch bekwaam), aangevuld met AHW-specifieke bekwaamheidseisen (beroepsdomein- en ecologisch bekwaam).

De opleiding hanteert voor haar didactiek sociaal-constructivistische uitgangspunten. Zo is het onderwijs opgebouwd rondom casuïstiek uit de beroepspraktijk, ingebracht door docenten of studenten. Ervaringen uit stages nemen een belangrijke plek in. Aandacht voor variaties in opdrachten en leeractiviteiten acht de opleiding daarbij van belang, zo blijkt. Stage-ervaringen en de gemaakte opdrachten spelen vervolgens in het onderwijs een grote rol; op de opleiding staan interactieve werkvormen zoals ervaringsopdrachten en samenwerkingsopdrachten centraal. Activerende werkvormen hebben een prominente plek in het curriculum.

Bij de vertaling van de beoogde leerresultaten naar leeruitkomsten, toetsen en onderwijs heeft de opleiding gewerkt volgens het principe van *constructive alignment*: na het vaststellen van de leeruitkomsten is het onderwijs daarop afgestemd. Samenvattend is het auditpanel van oordeel dat de Ad EPB-opleiding beschikt over een congruent en stevig curriculum. Dit oordeel wordt onderbouwd door de volgende bevinding: studenten van de Ad EPB zijn gedurende hun studie actief als professional, hetzij binnen het onderwijs, hetzij in een educatieve rol buiten het onderwijs, bijvoorbeeld in de natuureducatie of de buitenschoolse opvang. Op hun werkplek nemen zij deel aan het primaire proces en werken zij zowel aan beroepsproducten als aan hun professionele ontwikkeling. Volgens het auditpanel kan de opleiding het aspect 'kennismanager' nog duidelijker voor het voetlicht brengen en concretiseren. Studenten gaven tijdens de audit namelijk aan niet altijd te weten wat hiermee precies wordt bedoeld, terwijl vertegenwoordigers uit het werkveld dit helder konden toelichten.

Studenten zoeken zelf een passende werkplek, in de vorm van een stage of een betaalde baan. Zij zijn twee tot drie dagen per week op de werkplek en worden begeleid door:

- een werkplekbegeleider (op de werkvloer),
- vakdocenten (voor begeleiding beroepsproducten),
- een studieloopbaanbegeleider (voor professionele ontwikkeling).

Het werkplekbureau van AHW is verantwoordelijk voor de organisatie van het werkplekleren.

Onderzoekend vermogen

Binnen Aeres Hogeschool vormt de doorwerking van onderzoek in het onderwijs een speerpunt. Voor de associate degree opleidingen is deze doorwerking in het curriculum wel aanwijsbaar maar nochtans beperkt. Om hierin verbetering aan te brengen, onderzoekt een projectgroep binnen AHW hoe zij de ontwikkeling van onderzoekend vermogen van niveau 5 tot en met niveau 7 binnen nog beter kan vormgeven.

Wat betreft het onderzoekend vermogen van studenten richt de Ad EPB zich op het probleemoplossend vermogen en de onderzoekende houding van studenten. Beide elementen zijn verankerd in diverse beroepssituaties. Binnen de studieroutes *Groene Sector* (GS) en *Horeca, Bakkerij en Recreatie* (HBR) tonen studenten hun onderzoekend vermogen aan in verschillende studieonderdelen tijdens de Ad-fase. In de studieroutes *Bushcraft* en *Traineeship* passen studenten hun onderzoekend vermogen toe tijdens projectmatig samenwerken en leren. *Bushcraft* biedt daarnaast profileringsruimte, waarin studenten op basis van onderzoek een keuze maken voor een specifieke invulling binnen hun vakgebied. Binnen het *Traineeship* is de opbouw van het projectdossier gericht op het benutten van probleemoplossend vermogen bij praktijkgerichte vragen, maar ook op het formuleren van eigen leervragen en het ontwikkelen van de professionele identiteit. Het auditpanel moedigt de opleiding aan om de onderzoekscomponent nog verder vorm te geven.

Internationaal en interculturele perspectieven

Binnen de Ad EPB richt internationalisering zich vooral op het aanbieden van een internationaal perspectief daar waar dit de beroepspraktijk verrijkt. In het onderwijs ligt de nadruk op mondiale ontwikkelingen in educatie en opleiding, terwijl vakinhoudelijke thema's — zoals duurzaamheid en trends in horeca en recreatie — worden geplaatst in een bredere, wereldwijde context. Studenten kunnen deelnemen aan studiereizen naar het buitenland. De mogelijkheid om te kiezen voor een werkplek in het buitenland wordt met name benut door studenten van de studieroute *Bushcraft*.

Het auditpanel stelt vast dat de internationale component binnen de Ad EPB tot op heden beperkt is uitgewerkt. Studenten blijken bovendien weinig behoefte te hebben aan verdere internationalisering binnen de opleiding, aangezien zij zich nadrukkelijk richten op de Nederlandse context van het vakgebied. Het auditpanel moedigt de opleiding echter aan om in kaart te brengen op welke wijze zij internationalisering sterker in de curricula kan verankeren, haar internationale aspiraties te concretiseren, en samenwerking met buitenlandse kennis- en onderwijsinstellingen

verder vorm te geven — binnen de mogelijkheden van het kleinschalige team. Dit kan, aldus het auditpanel, ook vorm krijgen via *internationalisering@home*, met aandacht voor diversiteit en sociale en culturele verschillen.

Begeleiding: studieloopbaanontwikkeling

Binnen de opleiding bestaat de studieloopbaanbegeleiding uit drie lijnen die, zoals de opleiding zelf aangeeft, samenkomen in de ontwikkeling van de professionele identiteit van de student: begeleiding bij professionele ontwikkeling, begeleiding bij studievoortgang en loopbaanbegeleiding. Bij de loopbaanontwikkeling staan ondersteuning en groei op zowel professioneel als persoonlijk vlak centraal, onder meer via begeleidingsbijeenkomsten, individuele reflectiegesprekken, visieontwikkeling en de opbouw van een individueel portfolio. De opleiding heeft deze aanpak op duidelijke wijze gepresenteerd tijdens de meerdaagse audit.

Studenten volgen wekelijks één uur studieloopbaanbegeleiding. Daarnaast nemen zij deel aan individuele ontwikkelgesprekken en zogenoemde driehoeksgesprekken tussen student, werkplekbegeleider en studieloopbaanbegeleider. Ook zijn er groepsbijeenkomsten waarin studenten onder begeleiding hun studieverloop en eventuele belemmeringen met elkaar bespreken. Naarmate de opleiding vordert, wordt de begeleiding steeds meer afgestemd op de individuele ontwikkelbehoefte van de student, die dit in overleg met de begeleider vormgeeft.

Elk semester vindt er minimaal één individueel ontwikkelgesprek plaats op basis van het portfolio, waaraan de student gedurende de tweejarige opleiding werkt. Studenten geven aan dat het curriculum als voldoende studeerbaar wordt ervaren. Het aantal studenten dat de opleiding voortijdig verlaat, is beperkt.

'*Impuls*' richt zich op studenten die extra ondersteuning nodig hebben om hun studie met goed gevolg en in een 'acceptabele' studieduur te kunnen afronden. Het gaat hierbij om studenten met een functiebeperking of chronische ziekte, maar ook studenten die om andere redenen belemmeringen ondervinden bij het studeren. Wat betreft het aspect diversiteit binnen Ad EPB merkt het auditpanel verder het volgende op. Richt '*Impuls*' zich met name op haar curatieve functie, de preventieve functie is minstens zo relevant, zo geeft de opleiding aan. Voor AHW geldt dat zij zich profileert als een inclusieve onderwijsinstelling die werkt aan de preventie van mogelijke belemmeringen voor studenten t.a.v. toegankelijk onderwijs. Studieloopbaanbegeleiders hebben hierbij een signalerende functie (zie ook hierna).

Studenten zijn tevreden over de inhoud en vormgeving van de studieloopbaanbegeleiding, zo blijkt tijdens de audit. Zij zijn eveneens tevreden over hun studieloopbaanbegeleider. Mede door de beperkte omvang van de opleiding, zijn studieloopbaanbegeleiders gemakkelijk bereikbaar voor studenten. De studieloopbaanbegeleider bewaakt onder andere de studieafspraken, houdt exitgesprekken, signaleert studievertraging, houdt overzicht over de planning van toetsen en de studieroute en begeleidt studenten bij de ontwikkeling van hun leervaardigheden, loopbaancompetenties en de professionele ontwikkeling.

Het auditpanel stelt in dit verband vast dat studenten de studeerbaarheid van de opleiding met een 3,8 beoordelen op een vijf puntsschaal. Dit laat volgens de opleiding zien, dat studenten de combinatie van studie, werk en privé 'soms' als intensief ervaren, hetgeen bevestigd wordt tijdens de 'vinger aan de pols-gesprekken' waaruit bijvoorbeeld naar voren komt dat studenten moeite kunnen ondervinden om de juiste informatie en documenten te vinden in de *online* systemen

Studeren met functiebeperking en belemmeringen bij het studeren

Voor studenten met een functiebeperking en studenten die belemmeringen ervaren bij het studeren, is aanvullende tweedelijnsbegeleiding beschikbaar via het eerder genoemde '*Impuls*'. Via '*Impuls*' kunnen studenten een verzoek doen voor een bijzondere voorziening of faciliteit om het studeren toegankelijk te maken zoals extra tijd, afdruk van toetsmateriaal op groot formaat, of de mogelijkheid een toets digitaal te maken.

Docententeam

Voor de studieroutes *Bushcraft* en *Traineeship* geldt dat deze worden verzorgd door een kern-team met specifieke kennis van de inhoud, context en doelgroep van de opleiding. Een deel van het onderwijs binnen deze studieroute verzorgen docenten afkomstig van andere opleidingen binnen Aeres. Het docententeam dat tevens verantwoordelijk is voor het onderwijs binnen de bacheloropleidingen verzorgt de studieroutes *Groene Sector (GS)* en *Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR)*. Het auditpanel is, evenals de studenten, positief over de omvang en kwaliteit van het docententeam, met name wat betreft hun achtergrond en hun vakinhoudelijke en vakdidactische expertise.

De werkdruk is eveneens een aandachtspunt voor de komende jaren. Uit de gesprekken blijkt dat deze over de hele linie hoog is, maar volgens docenten nog wel draaglijk.

Docenten beschikken over uiteenlopende expertise op het vlak van onderwijs en onderwijsondersteuning. Docenten van de studieroute *Bushcraft* zijn daarnaast gespecialiseerd in *bushcraft*vaardigheden, natuureducatie en specifieke didactiek. Bij *traineeship* ligt de nadruk op hun begeleidingsvaardigheden.

Het volledige docententeam beschikt over een basiskwalificatie examinering (BKE); van nieuwe docenten verwacht de opleiding dat zij deze kwalificatie behalen. Voor scholing is per docent 40 uur beschikbaar (naar rato van een aanstelling van 1,0 fte) ten behoeve van individuele leer- en ontwikkeldoelen.

Daarnaast nemen docenten deel aan onderwijsleerdagen en onderwijsontwikkeldagen, bestemd voor scholing, onderwijsontwikkeling en evaluatie. Zo organiseert de Ad EPB viermaal per jaar een studieloopbaanintervisie, waaraan docenten deelnemen en waarin zij trainingen volgen over onderwerpen zoals studentwelzijn en suicidepreventie. Docenten nemen jaarlijks deel aan twee onderwijsleerdagen.

Tenslotte beschikken zij over zogenoemde 'onbenoemde uren' (140 uur per jaar bij een voltijds-aanstelling), die zijn bestemd voor afstemming, overleg en overige taken die behoren tot het docentschap.

Toelating en inschrijving

Aspirant-studenten met een mbo 4-, havo- of vwo-diploma zijn direct toelaatbaar tot de opleiding. Studenten die niet aan deze instroomeis voldoen, kunnen alsnog instromen op basis van een 21+-toelatingstoets. Voorafgaand aan de start van de opleiding voeren docenten een studie-keuzegesprek met de aspirant-student, waarin diens kennis, ervaring, motivatie en werkplek worden besproken. Dit gesprek resulteert in een rapportage met bijbehorend advies. Wanneer uit het gesprek twijfel ontstaat over de toelaatbaarheid van een aspirant-student, legt de opleiding dit voor aan een toelatingscommissie. Deze commissie bestaat uit een medewerker van het toelatingsbureau, de opleidingsmanager en, indien nodig, een vakinhoudelijk expert.

De examencommissie ziet toe op een correcte uitvoering van de toelatingsprocedure.

De opleiding laat een gevarieerde instroom van studenten zien waarvan het merendeel kiest voor de *Bushcraftstudieroute*, gevolgd door Groene Sector en HBR. Ten tijde van de audit telde de opleiding 20 studenten *Bushcraft*, 9 studenten Groene Sector en 4 studenten HBR. Het aantal instromende studenten is daarmee beperkt, zo stellen zowel het werkveld als het auditpanel vast.

Weging en Oordeel

Het auditpanel stelt vast dat de Ad EPB de beoogde leerresultaten op adequate wijze heeft uitgewerkt in leeruitkomsten. De opleiding is zodanig vormgegeven dat zoveel mogelijk, en studenten bevestigen dit, de beroepspraktijk en de daarin voorkomende beroepssituaties en -handelingen het uitgangspunt voor het onderwijs vormen. Er is sprake van een heldere en degelijke opzet van

het curriculum dat een omvangrijke component praktijkleren bevat. De wisselwerking met de praktijk is dan ook substantieel. Studenten zijn in staat om zich de beroepsvaardigheden eigen te maken. Daarmee biedt het curriculum de studenten in ruime mate gelegenheid om de beoogde leerresultaten te behalen die aansluiten op ontwikkelingen in het werkveld. De opleiding heeft oog voor de variëteit in leeractiviteiten; activerende werkvormen hebben daarbij een prominente plek. Het curriculum kent voorts een component onderzoek(svaardigheden).

Het auditpanel stimuleert de opleiding om de onderzoekscomponent nog verder vorm te geven. Het is goed dat de opleiding het curriculum regelmatig tegen het licht houdt, mede op basis van studentevaluaties, en vervolgens het curriculum waar nodig aanpast. De opleiding zou haar internationale aspiraties verder in kaart kunnen brengen en deze uitwerken.

De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student centred*). De opleiding zoekt actief naar de aansluiting bij de kwalificaties van de instromende groep studenten en stelt hen in staat om de beoogde leerresultaten te behalen. Studenten bevestigen dit beeld tijdens de audit

De opleiding beschikt over een docententeam dat zowel kwantitatief als kwalitatief aan de maat is. Zowel studenten als het auditpanel zijn tevreden over de vakinhoudelijke kennis en vaardigheden van de docenten. De opleiding biedt hen voldoende gelegenheid om kennis en ervaring op te doen en uit te wisselen. De werkdruk is een aandachtspunt dat de komende jaren nadere aandacht verdient binnen de opleiding.

De opleiding hanteert een begeleidingssystematiek die past bij haar doelgroep: volwassen studenten met werkervaring, die voldoende zelfstandig zijn om aan te geven wanneer zij behoefte hebben aan begeleiding. De functionarissen die betrokken zijn bij de begeleiding van studenten functioneren adequaat.

De toelatingseisen zijn realistisch geformuleerd met het oog op de beoogde leerresultaten. Studenten kunnen rekenen op begeleiding die aansluit bij hun achtergrond en behoeften. De informatievoorziening is adequaat. De inrichting van de leeromgeving bevordert de toegankelijkheid en studeerbaarheid van het onderwijs, mede voor studenten met een functiebeperking.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 2 als **voldoet**.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit.

Bevindingen

Uitgangspunten

De opleiding Ad EPB hanteert bij toetsing de uitgangspunten die gelden binnen AHW. Het betreft hier een voor de Ad en een voor de bachelor binnen de faculteit geldend toetsbeleid. Daarbij hanteert de opleiding het door het auditpanel bestudeerde en instellingsbreed gehanteerde *Toetsbeleidsplan Bachelor en Ad*. Alle examinatoren zijn benoemd door de examencommissie, docenten zijn in het bezit van een BKE en externe assessoren voldoen aan het door de opleiding opgestelde profiel. Borging van de toetsing vindt plaats door de examencommissie en de toetscommissie. Het auditpanel heeft met beide commissies gesproken en merkt op dat zij zich goed en serieus hadden voorbereid op dat gesprek.

De reguliere zorg voor de inhoudelijke kwaliteit van de toetsing in de opleiding Ad EPB ligt bij het opleidingsteam, bestaande uit docenten en de opleidingsmanager. De opleiding onderscheidt toetsing in de beroepssituatie, toetsing binnen het *Traineeship* en toetsing in de begeleidingslijn. De variatie in toetsvormen (theorie, vaardigheden, praktijk) en de bruikbaarheid van feedback dragen bij aan een effectief leerproces. .

Toetsorganisatie beroepssituaties

De toetsorganisatie is belegd bij het toetsbureau. Het toetsbureau verzamelt toetsen en toetsmatrizen en zorgt onder andere voor de toetsplanning, regelt de voorbereiding voor studenten met een voorziening en organiseert inzagemomenten bij kennistoetsen. In het jaarrooster zijn vijf vaste toetsperiodes opgenomen waarin toetsen en herkansingen plaatsvinden. Binnen deze systematiek geldt dat een student drie keer per jaar mag deelnemen aan eenzelfde toets.

Toetsing van een beroepssituatie

Het toetsprogramma binnen een beroepssituatie wordt ontwikkeld en uitgevoerd door een docent of het docententeam dat hiervoor verantwoordelijk is. Voor een toetsing binnen de beroepssituaties geldt verder het volgende. Het beroepsproduct (7 EC) vormt de kern van de summatieve toetsing en toont de beheersing door de student van kennis en vaardigheden binnen beroepssituaties. Bij de beoordeling van de werkplekparticipatie ligt de focus op het functioneren op de werkplek. Eén of twee toetsen zijn gericht op specifieke kennis- en vaardigheidsaspecten. .

De toetsing binnen de studieroute *Traineeship* kent een andere opzet. Centraal staan een onderwijsdossier en een projectdossier (28 EC per jaar), waarin alle leeractiviteiten van de student samenkomen. Hiermee tonen studenten hun beheersing aan van de kennis en vaardigheden die zij binnen hun functie nodig hebben. Werkplekbegeleiders spelen een rol in de begeleiding van hun eigen studenten; begeleiding en beoordeling blijven daarbij gescheiden. Het toetsprogramma bestaat uit opdrachten die zijn gebaseerd op beroepssituaties, en biedt studenten de mogelijkheid om binnen hun dossier gebruik te maken van alternatief bewijs. Studenten van de Ad EPB kunnen daarnaast gebruikmaken van de zogenoemde 'procedure alternatief bewijs', waarbij zij inschatten of zij de leeruitkomsten van een beroepssituatie kunnen aantonen op basis van reeds aanwezige kennis en ervaring. Het auditpanel merkt hierbij terzijde op dat het experiment met leerwegonafhankelijk toetsen studenten de gelegenheid biedt om te kiezen voor een toetsvorm waarin hun eigen praktijk centraal staat, in plaats van de voorgeschreven toetsvormen die vaak vaste kaders kennen. De opleiding zet dit experiment voort met als doel het leerwegonafhankelijk

toetsen vanaf de invoering van het herontwikkelde onderwijs (2026–2027) structureel op te nemen in de toetssystematiek.

Toetsing in de begeleidingslijn

Toetsing in de begeleidingslijn richt zich op de professionele identiteitsontwikkeling van de student. Doel is dat studenten zich bewust zijn van hun ontwikkeling op de bekwaamheidseisen, daarbij gebruik maken van feedback op hun functioneren. Via werkplekparticipatie als vast onderdeel van de beroepssituatie, gaat het om de participatie op de werkplek. De opleiding besteedt nadrukkelijk aandacht aan de brede professionele ontwikkeling van de student, bijvoorbeeld binnen de kaders van de loopbaanbegeleiding.

Tijdens een assessment evalueert de student zijn ontwikkeling op de bekwaamheidseisen.

Ter voorbereiding op het assessment stellen studenten een zg. *etalagemap* samen, waarin zij:

- een schets geven van de context waarin zij in hun docentrol functioneren,
- een zelfevaluatie opstellen waarin ze hun beheersing van de bekwaamheidseisen motiveren met feedback,
- waarbij zij een beroepsproduct aanleveren dat kenmerkend is voor hun ontwikkeling in de af te ronden eerste of Ad-fase.

Het auditpanel merkt op dat de etalagemap gebaseerd is op het portfolio dat studenten vullen in het kader van de loopbaanontwikkeling, en waarover zij ontwikkelgesprekken voeren met hun studieloopbaanbegeleider. Als een etalagemap voldoet aan de formele eisen (ontvankelijkheidstoets), plant de opleiding een assessment dat ongeveer een uur duurt en bestaat uit een presentatie van de student en een criteriumgericht interview. Na afloop krijgt de student mondelinge terugkoppeling over het oordeel van de assessoren en binnen enkele dagen een schriftelijke bevestiging ervan in de vorm van een beoordelingsformulier.

Wat betreft het assessment stelt het auditpanel vast dat dit hierbij twee assessoren betrokken zijn. Na het eerste studiejaar betreft dit twee interne examinatoren, om een veilige en ontwikkelingsgerichte setting te waarborgen. In de daaropvolgende Ad-fase bestaat het beoordelaarsteam uit één interne examiner en één externe assessor, waarbij de externe assessor optreedt in adviserende rol. Voor externe assessoren gelden specifieke eisen, zoals brede kennis van en ervaring met het beroepsonderwijs. Zij worden vooraf beoordeeld door het assessmentbureau en de opleidingsmanager. Daarnaast evalueert de examencommissie externe assessoren periodiek. Ter borging van de kwaliteit van de assessmentafname organiseert de opleiding drie keer per jaar kalibratiebijeenkomsten. Interne assessoren volgen bovendien een assessorentraining. Het auditpanel is tevreden over de wijze waarop de opleiding de kwaliteit van het assessment waarborgt.

Het auditpanel stelt verder vast dat de opleiding de assessments op een zorgvuldige wijze uitvoert. Dit is mede gelet op het belang van de praktijkcomponent van de opleiding een belangrijk punt. Bij assessments gaat een vorm van formatieve feedback vooraf aan het summatieve oordeel. Studenten voeren ontwikkelgesprekken met de studieloopbaanbegeleider over de ontwikkeling van hun bekwaamheden. Daarnaast bespreken student, werkplekbegeleider en studieloopbaanbegeleider de ontwikkeling van de student op de werkplek. De opleiding zou kunnen overwegen, aldus het auditpanel, om het zg. showportfolio te laten vervallen.

Feedback kan betrekking hebben op producten, processen of het functioneren van de student en kan gegeven worden door docenten, experts, werkplekbegeleiders en peers. De organisatie van formatieve feedback ligt in handen van de docenten en docententeams. Formatieve terugkoppeling vindt zowel mondeling als schriftelijk plaats, op aanvraag van de student of op initiatief van de docent. Feedbackmomenten kunnen plaatsvinden ter ondersteuning bij de start van het leerproces of als feedback op een bijna afgerond concept (product). De toetsen geven zowel docenten als studenten inzicht in de studievorderingen van laatstgenoemden en zijn dan ook ondersteunend voor het leerproces van studenten.

De opleiding bevraagt studenten over de kwaliteit van de toetsen en over de toetsingsprocedures. Indien uit studentevaluaties blijkt dat aanpassingen noodzakelijk of zinvol zijn, dan kan het management in overleg met de examenbeslissing besluiten om de toetsen en/of het toetsingsproces aan te passen.

Tot slot somt het auditpanel hierna een aantal meer formele aspecten op rondom toetsing op basis van de bestudeerde literatuur en op basis van het gesprek met de examen- en toetscommissie.

- Om tot valide toetsen te komen, maken examinatoren gebruik van een toetsmatrijs.
- De betrouwbaarheid van de toetsen borgt de opleiding doordat meerdere examinatoren betrokken zijn bij de ontwikkeling ervan.
- De verdeling en zwaarte van de toetsvragen, de toetsopdrachten en de beoordelingssystematiek deelt de opleiding bij de start van ieder studieonderdeel met haar studenten.
- Voor de betrouwbaarheid van de beoordeling zijn meerdere examinatoren verantwoordelijk voor het beoordelen van toetsen en vinden er tussen de examinatoren kalibreersessies plaats.

Het auditpanel heeft voorafgaand aan de audit inzage gehad in de toetsen van alle studieroutes van de Ad EPB (*Bushcraft*, Groene Sector, Horeca, Bakkerij en Recreatie en *Traineeship*). Zo heeft het auditpanel van het *Traineeship* zowel opdrachten als het beoordelingsformulier bestudeerd alsmede de werkstukken van studenten bestaande uit een onderwijs- en een projectdossier.

Samengevat is het auditpanel van oordeel dat de opleiding op zorgvuldige wijze toetsen ontwerpt, afneemt en beoordeelt. Het heeft tijdens de audit een representatieve selectie van toetsen ingezien en kenschetst deze als toetstechnisch adequaat, inhoudelijk relevant en van een passend Ad-niveau. Ook de variatie in toetsen is op orde.

Examencommissie

In haar zelfevaluatie geeft de opleiding een uitgebreide beschrijving van de wijze waarop de examencommissie haar wettelijke taken uitvoert. De examencommissie is verantwoordelijk voor de kwaliteit van toetsen en examens. Zij ziet toe op de naleving van de Onderwijs- en Examenregeling, stelt de uitslagen van examens vast in besluitvergaderingen en geeft diploma's af. Daarnaast houdt zij toezicht op de toetskwaliteit en behandelt verzoeken en klachten van studenten. Ook ziet zij toe op zowel vrijstellingen als toelatingsprocedures. Het auditpanel heeft het Jaarverslag Examencommissie Bachelor en Ad 2023-2024 bestudeerd en stelt daarbij vast dat de examencommissie de haar toebedeelde taken serieus uitvoert en daar op een inzichtelijke wijze verslag van doet.

Ook benoemt de examencommissie interne examinatoren voor alle onderdelen van het toetsprogramma, inclusief assessments. Voorwaarde daarbij is wel dat docenten in het bezit zijn van een BKE of, wanneer zij nieuw instromen, een BKE-scholing volgen. Voor externe (werkveld)assessoren geldt dat de opleiding hen inzet als adviseur in de beoordelingsprocedure. Het auditpanel merkt hier op dat zij niet als examinator benoemd worden. De opleiding bereidt hen op basis van een informatiepakket voor op hun taak.

Recent zijn door wisselingen in de samenstelling van de commissie een nieuwe voorzitter, extern lid en commissieleden aangetreden. Ook is de ambtelijk secretaris gestart, die meerdere examencommissies ondersteunt. Tijdens de audit wordt de in de documentatie gewekte indruk dat de examencommissie haar taken serieus neemt, zonder meer bevestigd. Het auditpanel sprak tijdens de audit met vertegenwoordigers van zowel de examencommissie als de toetscommissie, en vond de commissies goed voorbereid, solide en vertrouwenwekkend. Ook uit de stukken (jaarverslagen, notulen bijeenkomsten, etc.) ontstaat het beeld van commissies die hun rol op een adequate wijze uitvoeren.

Het auditpanel stelt na bestudering van de documentatie en op basis van het auditgesprek met de examen- en toetscommissie het volgende vast.

- De examencommissie bewaakt, monitort en analyseert de kwaliteit van toetsing en het niveau van afstuderen op een adequate wijze.
- Hierdoor zijn het niveau, de complexiteit en de inhoud van de door de student geleverde prestaties afgestemd op de kwalificatievereisten en geborgd.
- De examencommissie wordt daarbij ondersteund door de toetscommissie, die periodiek onderzoek doet naar de toetskwaliteit zoals beschreven in de door het auditpanel bestudeerde notitie 'Rapportage onderzoek toetscommissie'. De examencommissie voert interne audits, *midterms* en reviews uit.
- De toetscommissie waarvan de leden beschikken over een Senior Kwalificatie Examinering (of volgen daartoe thans een opleiding) ondersteunt de examencommissie bij de borging van de kwaliteit van de toetsing. Zij bestaat uit drie docentleden die periodiek, in opdracht van de examencommissie, onderzoek doen naar de toetskwaliteit.
- De toetscommissie rapporteert aan de examencommissie die op haar beurt rapporteert aan het management van de opleiding

Afstuderen

Wat betreft het afstuderen en de door studenten gerealiseerde leerresultaten stelt het auditpanel het volgende puntsgewijs vast.

- Het afstudeerniveau van studenten blijkt uit hun resultaten die zij behalen in de beroeps-situatie-toetsing en in de ontwikkeling van hun professionele identiteit.
- Centraal staat de etalagemap en het assessment waarmee studenten de opleiding afsluiten.
- De etalagemappen beschouwt de opleiding als het bewijs dat studenten de beoogde leerresultaten hebben behaald en zijn dus te beschouwen als de eindwerken.
- De mate van inzichtelijkheid/navolgbaarheid van de becijfering van met name de afstudeerwerken is nog een punt van aandacht. Die was niet altijd inzichtelijk voor het auditpanel.

Studenten vragen een Ad-assessment aan nadat ze alle overige onderdelen van de opleiding hebben afgerond. Zij hebben een portfolio samengesteld waarin zij hun ontwikkeling in hun vak beschrijven. Het portfolio bevat onder andere een evaluatie van hun beroepsbekwaamheden en bewijsstukken bestaande uit feedback en beoordelingen op hun functioneren. Tijdens het assessment beschrijven studenten hun bekwaamheden en hun niveau en onderbouwen dit met behulp van de feedback van derden. Een sterk punt hierbij vindt het auditpanel dat het hier niet bij blijft maar dat de student tevens ontwikkeldoelen formuleert die voortvloeien uit hun zelfevaluatie en gericht zijn op hun toekomstig functioneren als beroepsbeoefenaar: waar liggen sterke punten en waar liggen ontwikkelmogelijkheden.

Beoordeling afstuderen door de Ad EPB

De interne kwaliteitsprocedure van AHW schrijft voor dat er op regelmatige basis onderzoek plaatsvindt rondom de toetsing en de afstudeerwerken van haar opleidingen. Dit onderzoek vond voor het laatst in 2022 plaats. Bestudering door het auditpanel van de rapportage laat zien dat de belangrijkste adviezen onder andere betrekking hadden op de kwaliteit en volledigheid van dossiers en archiveringstermijnen. In 2021-2022 onderzocht de toetscommissie, in opdracht van de examencommissie, de assessments. Daarbij verhelderd wat de rolverdeling onder assessoren is. Tijdens kalibratiesessies met assessoren is dieper ingegaan op de beoordelingscriteria.

Weging en Oordeel

De opleiding heeft een systeem van toetsen en beoordelen ingericht dat de validiteit, betrouwbaarheid en, voor studenten, de transparantie ervan waarborgt. Ook de variatie in toetsvormen heeft de opleiding op orde. Het afstudeerprogramma sluit aan op hetgeen van een Ad-afgestudeerde verwacht mag worden, ergo: het stelt de Ad'er in staat zijn kennis en kunde te laten zien. Het afstudeerprogramma zorgt er tevens voor dat de opleiding haar studenten op alle beoogde

leerresultaten toetst. De toetsen leveren een eigen bijdrage aan het leerproces van studenten. Zowel de examencommissie als de toetscommissie vervullen op consciëntieuze wijze hun (deels wettelijke) taken. De mate van inzichtelijkheid/navolgbaarheid van de becijfering van studentproducten is nog een punt van aandacht.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 3 als **voldoet**.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Het auditpanel heeft van de opleiding Ad EPB 15 afstudeerwerken bestudeerd en beoordeeld. Meer gedetailleerd, naar rato van het totaal aantal afgestudeerden, heeft het auditpanel zes afstudeerwerken bestudeerd van de richting Groene Sector, zes van de richting *Bushcraft* en drie van HBR. Het betrof afstudeerwerken van de cohorten 2018 t/m 2023. Zoals eerder gemeld, waren van *Traineeship* nog geen afstudeerproducten beschikbaar ten tijde van de audit. Wel stelt het auditpanel vast dat de toetsproducten waar studenten *Traineeship* aan werken het Ad-niveau representeren. Opvallend is dat een meerderheid van de studenten binnen de nominale studieduur van twee jaar afstudeert.

Een volgens het auditpanel sterk punt van deze driedaagse audit was dat zij in totaal vier opleidingen beoordeelde op twee niveaus, associate degree en bachelor en in totaal 60 afstudeerwerken (4 x 15). Zo kreeg het auditpanel niet alleen een goed overzicht van het gerealiseerd niveau per opleiding maar kon zij haar oordeel per opleiding spiegelen aan het totaalbeeld van het afstudeerniveau van de vier opleidingen.

Het auditpanel vond de eindwerken over de gehele linie op Ad-niveau. Uit het niveau van de afstudeerwerken is bij het auditpanel het beeld ontstaan dat de opleiding een goed beeld heeft van het Ad-niveau. Zeker nadat het auditpanel nog 15 afstudeerwerken van een andere Ad-opleiding van de AWH beoordeelde en nog eens 30 bachelor-afstudeerwerken.

Het auditpanel onderschrijft het positief oordeel door de opleiding van de 15 door haar bestudeerde en beoordeelde afstudeerwerken. De inhoud van de afstudeerwerken gaven het auditpanel goed zicht op het werk van afgestudeerden van deze opleiding, ook de vakinhoudelijke component komt in voldoende mate naar voren. Om een beeld te geven van hetgeen het auditpanel aantrof bij de afstudeerproducten het volgende voorbeeld. De student geeft een schets van beide werkplekken: *'Mijn werkplek voor BS 5 was bij de afdeling Groen, niveau Basis en Kader. Het "team groen" bestaat uit de groep docenten welke ook les geven aan deze leerlingen. De leerlingen op mijn werkplek zaten allemaal in leerjaar 3 of 4. Voor mijn opdrachten heb ik vooral veel uitgevoerd bij leerjaar 4. Elk leerjaar heeft een klas van 30 leerlingen. Mijn taak bij was het ondersteunen van docenten en leerlingen tijdens en buiten de lessen. Naast klassikale lessen heb ik ook les gegeven in kleine groepen. Voor BS 5 heb ik vooral individuele gesprekken gevoerd met leerlingen.'* Verder toont deze student per competentie aan (vakinhoudelijk competent, interpersoonlijk competent, competent in onderzoeken, etc). Per competentie levert de student bewijzen. Uit de inhoud van de afstudeerproducten leidt het auditpanel tevens af dat de wijze waarop Ad EPB dit vorm geeft goed aansluit op het Ad-niveau.

De alumni vinden dat zij breed zijn opgeleid en beschikken over het vermogen om zelfstandig kennis te ontwikkelen; een van de alumni die het panel sprak, is binnen de opleiding betrokken bij het afnemen van assessments en de begeleiding van studenten.

Alumni en werkveld over de Ad EPB

Een belangrijk deel van de afgestudeerden van de Ad EPB blijkt in het onderwijs werkzaam te zijn als onderwijsondersteuner, (praktijk)docent of educatief professional in de groene sector of de natuureducatie. Tijdens het auditgesprek met alumni van de opleiding bleek dat zich voldoende toegerust voelen om naar behoren in het werkveld te functioneren en de tijdens de opleiding verworven kennis en inzichten kunnen toepassen bij hun werkzaamheden. Afgestudeerden zijn

tevreden over de opleiding evenals het werkveld dat er op wijst het van belang te vinden dat bevoegde docenten voor de klas staan hetgeen bijdraagt tot de legitimering van het leraarschap. Het *Traineeship* voorziet daarbij zeker in een behoefte. Uit alumnionderzoek door de opleiding blijkt dat met name alumni die buiten het onderwijs werkzaam zijn ervoor pleiten dat een aantal thema's waaronder ondernemerschap meer aandacht verdienen binnen de opleiding.

Weging en Oordeel

De opleiding Ad EPB levert over de volle breedte studenten af die beschikken over de vereiste competenties. Dat wordt niet alleen duidelijk uit het optreden van de studenten met wie het auditpanel tijdens de audit sprak, maar ook uit de door het auditpanel bestudeerde en beoordeelde 15 afstudeerproducten die het Ad-niveau representeren. Het werkveld, de alumni inclusief, zijn te spreken over resp. het functioneren van de afgestudeerden in en de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk.

Op grond van het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 4 als **voldoet**.

4.5. Voorzieningen

Standaard 5: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

De onderwijslocatie en fysieke voorzieningen

AHW ligt vlakbij de campus van de Wageningen Universiteit. Er is sprake van een, zoals de hogeschool het zelf uitdrukt, 'kleinschalige, sociale leeromgeving waarin studenten zich thuis voelen'. Het weerspiegelt de onderwijsvisie van de onderwijsinstelling waarbij natuur, ontmoeting, verbinding en eigentijdsheid centraal staan. Uitgangspunt is dat studenten leren in hun eigen, authentieke omgeving en dat zij het geleerde zo goed mogelijk kunnen toepassen op hun werkplek.

De fysieke onderwijsruimten binnen de hogeschool zijn divers en flexibel inzetbaar. Naast klaslokalen zijn er open werkplekken beschikbaar voor zelfstandig werken of samenwerken. De voorzieningen op werkplekken verschillen en studenten bepalen in overleg met hun studieloopbaanbegeleider of een werkplek geschikt is om leeruitkomsten te behalen. Het docententeam houdt bij lesbeoordelingen rekening met de voorzieningen. Als blijkt dat een werkplek onvoldoende leer- of begeleidingsmogelijkheden biedt, kan de student het advies krijgen een andere werkplek te zoeken; docenten begeleiden hen hierbij.

Het auditpanel stelt vast dat de fysieke voorzieningen voldoen aan de eisen, studenten beamen dit tijdens de audit en wijzen daarbij op de voordelen van de kleinschaligheid van het gebouw. Praktijkfaciliteiten op de hogeschool zijn aanwezig als ondersteunende basis, bijvoorbeeld voor het oefenen van basisvaardigheden of kleinschalig praktijkonderwijs.

Via de studentenportal *Kiem* hebben studenten sinds mei 2024 toegang tot actuele informatie, documenten (zoals het examenreglement, jaarroosters, curricula) en alle benodigde applicaties. De belangrijkste digitale systemen waar de opleiding gebruik van maakt is *Osiris* dat de studievoortgang registreert en het examenprogramma, toetsvoorzieningen en werkplekinformatie beheert. Studenten registreren hier hun werkplek en reserveren beroepssituaties en herkansingen. Inhoudelijke informatie over de beroepssituaties en studieloopbaanbegeleiding is te vinden in *Canvas*, de online leeromgeving van de opleiding. Per beroepssituatie is een tegel met daarin studie-informatie, zoals lesmateriaal, bronbeschrijvingen en opdrachten. Binnen de tegel is er ook een discussieruimte en een plek voor aankondigingen.

Uit het gesprek dat het auditpanel met studenten voerde ontstond het beeld dat het ICT-systeem niet altijd vlekkeloos functioneert. Er waren gemengde reacties, maar onder de streep tillen studenten hier niet zo zwaar aan: over het algemeen zijn ICT-problemen vrij snel opgelost. Wat de omgang met de digitale leeromgeving betreft: je moet er mee leren omgaan, zo geven studenten aan. En de ene student heeft daar wat meer moeite mee dan de andere, het weegt bij hen niet altijd even zwaar. Uit een door het auditpanel bestudeerd onderzoek onder studenten blijkt dat zij de meeste ondersteunende diensten, zoals de ICT-desk en Studentzaken, als behulpzaam en klantgericht ervaren. Als aandachtspunten komen hier naar voren de gebruiksvriendelijkheid van *Kiem* en de soms complexe beveiliging van de digitale systemen.

Voorzieningen Ad EPB Bushcraft

Specifiek voor de Ad EPB, en dan met name voor de richting *Bushcraft* geldt dat het van belang is om niet alleen onderwijs binnen een meer schoolse setting aan te bieden maar om ook onderwijs te organiseren in de natuur. De opleiding biedt een groot deel van het onderwijs aan in een natuurgebied op de Veluwe. Studenten zijn toegerust voor lessen in de buitenlucht. Tijdens de rondleiding kon het auditpanel kennismaken met onderwijs buiten en de rol van een lector hierbij. Studenten die buiten les krijgen bij *Bushcraft*, waarderen de toegevoegde waarde hiervan en vinden het ontbreken van voorzieningen geen belemmering.

Weging en Oordeel

De opleiding beschikt over adequate huisvesting en voorzieningen die passend zijn voor een Ad EPB en waarbij niet alleen de kleinschaligheid opvalt, maar tevens het groene karakter van het gebouw en de omgeving waarin zij gelegen is, geheel passend bij een groene onderwijsinstelling en een groene opleiding als Ad EPB. Studenten bevestigen dat de voorzieningen voor de Ad EPB toereikend zijn voor het realiseren van het curriculum. Met name de kleinschaligheid van het gebouw beschouwen zij als een positief aspect. Daarnaast zijn er nog aandachtspunten, met name rondom de gebruiksvriendelijkheid van digitale systemen. De 'lessen buiten' voor de Ad EPB richting *Bushcraft* weten studenten te waarderen. Over het geheel genomen vindt het auditpanel dat de huisvesting van de opleiding als ook de voorzieningen voldoen aan wat noodzakelijk is voor de realisatie van de door de opleiding beoogde leerresultaten binnen de kaders van de gegeven onderwijsleeromgeving.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 5 als **voldoet**.

4.6. Kwaliteitszorg

Standaard 6: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Ten tijde van de audit in 2025 beschikte AHW nog niet over een Instellingstoets Kwaliteitszorg (ITK), reden waarom het auditpanel een uitgebreide opleidingstoets uitvoerde ten behoeve van de accreditatie. De AHW streeft ernaar om in 2028 wel te beschikken over een succesvol afgeronde ITK. De afdeling Kwaliteit en Beleid, een kwaliteitscoach en een portefeuillehouder geven hogeschoolbreed invulling aan de kwaliteitszorg, zo ook binnen de opleiding Ad EPB. De afdeling Kwaliteit en Beleid is met name richtinggevend en niet zozeer ondersteunend. Het kwaliteitsmanagementsysteem, de procedures en de uitvoeringspraktijk staan beschreven in het kwaliteitshandboek dat volgens het auditpanel een voldoende helder beeld geeft van de wijze waarop kwaliteitszorg binnen de opleiding vorm krijgt.

Binnen AHW is een kwaliteitscoach aangesteld die op jaarbasis 300 uur ter beschikking heeft voor kwaliteitszorg en 100 uur voor de voorbereiding van accreditaties en *midterms*. Binnen het faculteitsmanagementteam van elke faculteit is een portefeuillehouder kwaliteit aangewezen als aanspreekpunt voor de afdeling Kwaliteit en Beleid van de hogeschool.

PDCA cyclus onderwijsevaluatie en onderwijsontwikkeling

De kwaliteitscyclus van zowel het onderwijs als de toetsing is vormgegeven volgens een vaste systematiek en waar onderwijsevaluatie deel van uitmaken. Uit de documentatie van de opleiding blijkt dat zij voor het evalueren van haar kwaliteit input vraagt van alle betrokken *stakeholders*. Zo organiseert de opleiding overleggen met studenten waarin zij het onderwijs, de werkvormen, de informatievoorziening en de studeerbaarheid van het curriculum evalueren. De uitkomsten van deze bijeenkomsten en de gesignaleerde verbeterpunten communiceert de opleiding met de relevante partijen en vertaalt zij, zo nodig, in verbeteracties.

Studenten vullen een *online* vragenlijst in over het onderwijs in een beroepssituatie. De resultaten bespreekt de opleiding periodiek met studenten. Dit moet leiden tot verbetervoorstellen. Soms hebben verbeteringen betrekking op toetsing in andere gevallen op opleidingsgerelateerde kwesties zoals curriculaumaangelegenheden of op de praktijkcomponent van de opleiding.

Ook evaluaties waarbij docenten zijn betrokken, vormen voor de opleiding een belangrijke bron van informatie. De belangrijkste opbrengsten hieruit bespreken docenten onderling zowel binnen een formele setting als informeel, zonodig met verbetering(en) tot gevolg. Een aanleiding voor verbeteringen vormen naast studentenenquête's ook toetsresultaten.

Het oordeel van docenten over het curriculum en hun werkomgeving haalt de opleiding naast uit teamoverleggen ook uit formele en informele overleggen. De opleiding organiseert twee keer per jaar een dag rondom de evaluatie en doorontwikkeling van onderwijs en toetsing. Naar

aanleiding van deze onderwijsontwikkeldagen stelt de opleiding verbeterplannen op. Ook stelt de opleiding op basis van deze onderwijsontwikkeldagen vast of wijzigingen in de toetsplannen nodig zijn voor het volgende studiejaar. Verder organiseert de opleiding intercollegiaal overleg om af te stemmen en te kalibreren, bijvoorbeeld over studieloopbaanbegeleiding of over het afnemen van assessments.

Het auditpanel heeft van alle bijeenkomsten van de bij de kwaliteit betrokken gremia verslagen ingezien. Daaruit is het beeld ontstaan dat de opleiding beschikt over een werkende pdca-cyclus. Alle *stakeholders* richten zich op het stelselmatig verbeteren van de onderwijskwaliteit. Daarbij neemt de opleiding verbetermaatregelen genomen die zij communiceert met belanghebbenden. Op basis van de door het auditpanel bestudeerde documentatie en de gesprekken tijdens de audit stelt het auditpanel nog het volgende vast.

- Studenten hebben formeel medezeggenschap in de studentenraad en via de afzonderlijk daarvan georganiseerde opleidingscommissie
- De Opleidingscommissie en studentenraad van de Bachelor- en Ad opleidingen van AHW werd de afgelopen jaren vrijwel uitsluitend bemenst door studenten van de voltijdopleiding Docent en Kennismanager Groene Sector.
- De opleiding Ad EPB had ten tijde van de audit nog geen studentafvaardiging in de opleidingscommissie van AHW. De opleiding heeft dit probleem voor dit studiejaar opgelost door de concept Onderwijs- en Examenregeling met de klassenvertegenwoordigers of de studentenraad te bespreken en de resultante hiervan mee te wegen als zijnde instemmingsrecht.
- De opleiding zoekt naar wegen, zo bleek tijdens de audit, om studenten te motiveren om zitting te nemen in de opleidingscommissie.

Studentervaring kwaliteitszorg Ad EPB

Een belangrijk positief punt voor het auditpanel was de mate waarin de opleiding openstaat voor feedback van studenten. Studenten zijn positief over de mate waarin de opleiding hen hoort. Binnen de Ad EPB bestaat een cultuur waarin zij studenteninput serieus neemt en waarbij zowel management als docenten openstaan voor suggesties en verbeterpunten. De betrokkenheid van studenten bij bredere kwaliteitsprocessen, zoals deelname aan de opleidingscommissie of de studentenraad, is beperkt. Studenten geven aan dat kwaliteitsaspecten waaronder zitting hebben in een opleidingscommissie onvoldoende aansluiten bij hun behoeften en manier van werken. De opleiding beschouwt het als een kans om de rol van studentbetrokkenheid in de kwaliteitszorg verder te verduidelijken en te versterken. Het auditpanel ondersteunt dit nadrukkelijk en wijst erop dat de kleinschaligheid van de AHW in het algemeen en de opleiding Ad EPB als katalysator werkt.

Een sterk punt in dit verband is de betrokkenheid van alumni bij de opleiding. Ad EPB bevraagt hen onder andere over aspecten zoals de aansluiting tussen de opleiding en de beroepspraktijk, en waar hun behoeften liggen in het voortgezette contact met de opleiding. Voor het welslagen van een structureel alumnibeleid vindt het auditpanel het belangrijk dat in de onderlinge contacten voor alumni en opleiding een win-winsituatie ontstaat.

Weging en Oordeel

De kwaliteitszorg van de opleiding voldoet zonder meer aan de basiskwaliteit. Het systeem van evaluaties dat zij heeft ingericht functioneert, waardoor zij bij alle betrokken partijen stelselmatig kwalitatieve informatie ophaalt over alle aspecten van het curriculum en de opleidingsorganisatie. De uitkomsten van de evaluaties leiden aantoonbaar tot analyse ervan en tot passende verbetermaatregelen. Het kwaliteitszorgsysteem wordt door alle betrokkenen breed gedragen. De invulling van de vacature binnen de opleidingscommissie heeft de aandacht van de opleiding. Het auditpanel is positief over de betrokkenheid van alumni bij kwaliteitszorg omdat zij een belangrijk bron van informatie vormen voor de opleiding.

Gelet op het bovenstaande beoordeelt het auditpanel standaard 6 als **voldoet**.

5. EINDOORDEEL

Het auditpanel heeft een Ad EPB opleiding en haar studieroutes Groene sector, Horeca, Bakkerij en Recreatie, *Bushcraft* en *Traineeship* beoordeeld die over de volle breedte een stevig en consistent Ad-niveau weet te realiseren. Uit de door het auditpanel bestudeerde documentatie en de gevoerde auditgesprekken, met name met de studenten, kwam duidelijk het beeld naar boven dat de opleiding een curriculum hanteert dat studenten in staat stelt om de benodigde kennis en kunde te verwerven om na twee jaar studie in de beroepspraktijk aan de slag te kunnen.

De kleinschaligheid van de Ad EPB maakt dat docenten en studenten elkaar goed kennen en er sprake is van een vertrouwensrelatie. Als geheel, en zeker gelet op het eindresultaat van haar afgestudeerden, is het auditpanel van oordeel dat de Ad EPB van Aeres Hogeschool Wageningen in de variant deeltijd zondermeer accreditatiewaardig is en luidt het *overall* oordeel, in lijn met de beslisregels van de NVAO, dan ook: **positief**.

Het panel adviseert de NVAO om de accreditatie van de Associate degree Educatief Professional Beroepsonderwijs en haar studieroutes Groene sector, Horeca, Bakkerij en Recreatie, *Bushcraft* en *Traineeship* van Aeres Hogeschool Wageningen in de deeltijdvariant te continueren.

6. AANBEVELINGEN

Naar aanleiding van de audit heeft het auditpanel twee aanbevelingen. Een heeft betrekking op de beoordeling van toetsen en een tweede op docenten.

- De opleiding kan de mate van inzichtelijkheid/navolgbaarheid van de becijfering van de afstudeerwerken nog verder verbeteren zodat het voor studenten en voor derden duidelijk is hoe het cijfer tot stand is gekomen.
- Wat betreft de docenten is de werkdruk een thema voor de komende jaren. Daar kan de opleiding aandacht aan besteden en maatregelen nemen.
- De gebruiksvriendelijkheid van de digitale systemen verdient aandacht.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Aeres Hogeschool Associate degree Educatief Professional Beroepsonderwijs deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	voldoende
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3. Toetsing	voldoende
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	voldoende
Standaard 5. Voorzieningen	voldoende
Standaard 6. Kwaliteitszorg	voldoende
Eindoordeel	positief

BIJLAGE II

Programma, werkwijze en beslisregels

Programma visitatie Aeres Hogeschool Wageningen 26 mei 2025

Associate degree Educatie en Kennismanagement Groene Sector Bloemsierkunst (ADBK), Bachelor
Docent en Kennismanager Groene Sector (BGS)

Tijd	Thema	Betrokkenen
Vanaf 08.00	Inloop en intern overleg panelleden	
09.00 -10.00	Gesprek met management	Hogeschooldirecteur Faculteitsdirecteur Opleidingsmanager Opleidingsmanager Hoofd Kwaliteit en Beleid Aeres Hogeschool
10.00-10.15		
10.15-11.00	Gesprek met studenten en alumni associate degree Bloemsierkunst	student jaar 2 student jaar 2 student jaar 1 alumna, alumnus
11.15-12.00	Gesprek met docenten associate degree Bloemsierkunst	
12.00-13.00		
13.00-13.45	Lesbezoek en flexibilisering	decaan opleidingsmanager
13.45-14.30	Gesprek studenten bachelor Groene Sector	student voltijd 4e jaars Voeding en Communicatie student voltijd 3e jaars Recreatie- en Gezelschapsdieren student deeltijd 2e jaars Tuin en Landschap student deeltijd 2e jaars Recreatie- en Gezelschapsdieren student voltijd 1e jaars Recreatie- en Gezelschapsdieren student HAO
14.30- 14.45		

14.45-15.30	Gesprek docenten bachelor Groene Sector	
15.30-15.45		
15.45-16.30	Gesprek met alumni en werkveld Bachelor Groene Sector	teamleider programmamanager Zone.college, schoolcoördinator Groen Consortium trainer Curio Academie, schoolcoördinator Groen Consortium docent Dier Yuverta mbo Helmond
		Beleidsmedewerker Natura 2000 gebieden bij provincie Drenthe
16.30-16.45		
16.45-17.30	Voorlopige oordeelsvorming Ad en B Groen	

Programma visitatie Ba/Ad 27 mei 2025

Associate degree Educatief Professional Beroepsonderwijs (AD EPB), Bachelor Docent en Kennismanager Horeca, Bakkerij en Recreatie (BHBR)

Tijd	Thema	Betrokkenen
08.15		
09.00-10.00	Groene verandering in het beroepsdomein	
10.15-11.00	Gesprek met studenten AD EPB en alumni	student student student student alumnus alumna alumnus
11.00 -11.15		
11.15-12.00	Gesprek met docenten AD EPB	
12.00-13.00		
13.00-13.30	Rondleiding faciliteiten	
13.30-13.45		
13.45-14.30	Gesprek studenten Bachelor HBR	
14.30 – 14.45		

14.45 – 15.30	Gesprek docenten Bachelor HBR	
15.30 – 15.45		
15.45 – 16.30	Werkvelden alumni Bachelor HBR	docent HBR Edison college docent keuken RijnIJssel docent consumptieve techniek, SG het Rhedens, Symbion Praktijkonderwijs docent, mentor en kennismanager HBR C coördinator gezonde school Almende College docent consumptieve techniek Wolfert van Borselen scholengroep
16.30 – 16.45		
16.45 – 17.30	Voorlopige oordeelsvorming AD EPB en BHBR	

Programma visitatie Ba/Ad 28 mei 2025

Tijd	Thema	Betrokkenen
08.15	Overleg panelleden	
09.00-10.00	Gesprek met examencommissie	voorzitter lid lid ambtelijk secretaris
10.00-10.15	Besloten paneloverleg	
10.15-10.45	Pending Issues	
11.00-12.30		
12.30- 14.00	Terugkoppeling en ontwikkelgesprek	

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reactie.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling zonder erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal drie standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren

- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een tot drie standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

Voorafgaande aan de audit heeft het auditpanel een omvangrijk aantal documenten bestudeerd. Het betrof hier documenten die betrekking hadden op alle vier de opleidingen die het auditpanel beoordeelde maar ook opleidingsspecifieke documenten. Onderstaand niet compleet overzicht biedt een indruk van de aard en omvang van de door de opleiding beschikbaar gestelde documenten.

- Zelfevaluatierapport opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding.
- Schematisch programmaoverzicht.
- Handreiking onderzoekende houding associate degree.
- Formatieve beoordeling bekwaamheden werkplekleren bachelor.
- Aeres jaarverslag.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel:
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid.
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie.
- Kwaliteitseisen externe assessoren.
- Memo kalibratie assessments.
- Rapportage onderzoek toetscommissie.
- Handboek opleidingscommissie Aeres Hogeschool.
- Opzet examenprogramma Ad EPB.
- Studieroutes Ad EPB.
- Toetsopgaven en beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het panel heeft van vijftien studenten van de Ad-opleiding Educatief Professionaal Beroepsonderwijs de eindwerken bestudeerd en beoordeeld.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV

Panelsamenstelling

Op 21 mei 2025 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Associate degree Educatief Professionaal Beroepsonderwijs van Aeres Hogeschool onder het nummer PA-2327. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	Hbo LTB/TBO
----------------------	-------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (voorletters/achternaam inclusief titulatuur)	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Edwin Moor MEd	Voorzitter	Senior auditor bij Zadkine en voormalig onderwijsmanager en docent Bedrijfskunde bij de Hogeschool van Rotterdam.
Karin Slot MEd	Lid	Docent-onderzoeker tweedegraads lerarenopleidingen HvA.
Martine Dijk	Lid	Programmamanager, projectleider en hogeschooldocent bij de Ad PEP en Pabo van de Hanzehogeschool Groningen.
Frank Janssen	Lid	Opleidingscoördinator Fontys Lerarenopleiding Consumptieve Techniek en Leraar Technisch Beroepsonderwijs.
C. Pelders	Studentlid	Student Technische Bedrijfskunde, Avans Hogeschool.

Drs. G. Broers	Secretaris	NVAO gecertificeerd secretaris.
----------------	------------	---------------------------------

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon
a **kiwa** company

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com